

LIETUVOS PREZIDENTAS IR PIRMOJI PONIA PAGERBĖ HOLOKAUSTO AUKAS LENKIOJE

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda ir pirmoji ponija Diana Nausėdienė lankėsi Lenkijoje, Osvencimo mieste, kur vyko Tarptautinės Holokausto dienos ir 75-ųjų Aušvico-Birkenau mirties stovyklos išvadavimo metinių minėjimas. Ceremonijoje, surengtoje valstybių ir tarptautinių organizacijų lyderiams, aukų atminimui lenkėsi 50-ties pasaulio valstybių vadovai, karališkųjų šeimų nariai, vyriausybių atstovai, ambasadoriai.

„Atvykau į Lenkiją, Osvencimą, išreikšti nuoširdžios pagarbos milijonams žydų, kurie neteko savo gyvybių per Holokaustą Antrojo pasaulinio karo metais. Lenkiuosi ir daugiau nei dviejų šimtų tūkstančių mūsų tautos aukų atminimui. Tai viso pasaulio ir Lietuvos tragedija. Negalime

prikelti nekaltų aukų, negalime sumažinti jų artimųjų patirto skausmo. Tegalime išlaikyti tų žmonių atminimą, ieškoti istorinės teisybės”, – sakė Prezidentas.

Šalies vadovas pridūrė, kad nacistinės Vokietijos ir Sovietų Sąjungos vykdyta šalių okupacija Antrojo pasaulinio karo metais sukėlė pražūtingų padarinių: suardė valstybes, visuomenines struktūras, supriešino bendruomenes, sužadino jų kerštą, neapykantą ir agresiją vienas prieš kitą. „Neleiskime tam pasikartoti ir atpažinkime kurstančias jėgas”, – teigė Lietuvos vadovas.

Ceremonijoje skaudžiomis istorijomis dalijosi Holokaustą išgyvenusieji ir jų artimieji, „Atminimo kolonų” fondo atstovas, Aušvico-Birkenau valstybinio muziejaus direktorius. Pasaulio lyderiai pa-

Lietuvos Prezidentas Gitanas Nausėda ir pirmoji ponija Diana Nausėdienė dalyvavo Aušvico-Birkenau mirties stovyklos išvadavimo 75-ųjų metinių minėjimo ceremonijoje. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

gerbė aukų atminimą malda ir išreiškė pagarbą prie atminimo paminklo.

Nacistinės Vokietijos okupuotoje Lenkijos teritorijoje

įkurtas Aušvicas buvo didžiausia koncentracijos ir naikinimo stovykla. 1940–1945 m. čia buvo nužudyta apie 1,5 mln. įvairių tautybių žmonių. Likę

gyvi Aušvico koncentracijos stovyklos kaliniai buvo išlaisvinti 1945 m. sausio 27 dieną.

Prezidento komunikacijos grupė

DAUGIAMETIS ES BIUDŽETAS TURI BŪTI SAŽININGAS

Sanglaudos draugų aukšto lygio susitikimo Portugalijoje dalyviai.

LR URM

Vasario 1 dieną Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius dalyvavo Sanglaudos draugų aukšto lygio susitikime Portugalijoje.

Ministras pažymėjo, kad didesnės pažangos derybose dėl 2021 - 2027 m. ES daugiametės finansinės programos iki šiol nepasiekta. Todėl būtina dėti pastangas, kad būsimas kompromisas būtų sąžiningas visoms valstybėms, jų regionams ir visuomenės grupėms – žemdirbiams, mokslininkams.

„Lietuva nekelia klausimų dėl tokių iššūkių kaip klimato kaita, saugumas ar migracija, solidariai prisideda prie jų įveikimo. Vis dėlto pasiūlyme

dėl būsimo daugiametės ES biudžeto pasigendame sąžiningumo. Nauji prioritetai neturi būti įgyvendinami tradicinių, bet ne mažiau svarbių politikų sąskaita. Tiek sanglaudos, tiek žemės ūkio politikos stipriai prisideda prie perėjimo prie klimato neutralios ekonomikos tikslų, todėl pasiūlytas finansavimo mažinimas nesuprantamas”.

Ministras taip pat pabrėžė, kad Lietuva ir nemažai kitų valstybių narių tam tikra prasme yra baudžiamos už sėkmingai vykdytas struktūrines reformas ir pasiektą pažangą. „Beveik trečdaliu mažėjantis finansavimas Sanglaudos po-

litikai, vis dar nesprendžiamas tiesioginių išmokų suvienodinimo klausimas reikalauja politinio dėmesio ir konkrečių sprendimų, kad ir toliau užtikrintume sėkmingą mūsų regionų vystymąsi bei vienas kitą veiklos sąlygas visiems ES ūkininkams”.

Susitikimo dalyviai pasiskelbė deklaraciją, kurioje pabrėžė Sanglaudos politikos svarbą, būtinybę išlaikyti jos ir Bendros žemės ūkio politikos dabartinio lygio finansavimą. Pažymima šių politikų svarba regionų ir valstybių narių konvergencijai ir indėlis įveikiant klimato kaitos, demografinius ir kitus iššūkius. **LR URM**

BREXIT:

VASARIO 1-AJĄ PRASIDĖJO PEREINAMASIS LAIKOTARPIS

Sausio 31 dieną Jungtinei Karalystei (JK) išstojus iš Europos Sąjungos (ES), įsigalioja Išstojimo susitarimas ir nuo vasario 1 dienos prasidėjo pereinamasis laikotarpis, trukšiantis iki 2020 metų gruodžio 31 dienos. Iki 2020 metų pabaigos JK bus traktuojama kaip ES narė, išskyrus tai, kad ji nebebus atstovaujama ES institucijose ir negalės dalyvauti sprendimų priėmimo.

Pasak užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus, pereinamojo laikotarpio metu mūsų piliečiai ir verslas neturėtų patirti jokių papildomų sunkumų – jie ir toliau galės laisvai būti JK, keliauti, vizos ar kiti papildomi dokumentai vykstant į JK nebus reikalingi, verslo sąlygos išliks tokios pačios.

„JK Išstojimo susitarimu pavyko pasiekti, kad būtų visiškai apsaugomos iki pereinamojo laikotarpio pabaigos į Jungtinę Karalystę gyventi išvykusių ES piliečių teisės. Visi išsaugos savo teises į socialines ir sveikatos draudimo išmokas, laikinai galios tos pačios taisyklės ir visiems studijuojantiems. Tačiau piliečiai, ketinantys likti JK ir po pereinamojo laikotarpio pabaigos bei pasinaudoti Išstojimo susitarimo teikiama apsauga, turi užsiregistruoti ir įgyti

ES laikino arba nuolatinio gyventojų statusą JK”, – sakė ministras.

Pereinamasis laikotarpis sudaro galimybę piliečiams ir verslui prisitaikyti prie naujų ES-JK santykių, kurie įsigalios nuo 2021 metų pradžios. Planuojama, kad derybos dėl ES-JK ateities santykių prasidės šių metų kovo mėnesį ir tęsis iki spalio-lapkričio. Tikimasi, kad per tiek laiko derybininkams pavyks pasiekti naują susitarimą ir taip sukurti pagrindą glaudžiam ES-JK bendradarbiavimui ateityje.

Pasak ministro, Lietuva suinteresuota, kad JK išliktų kuo artimesnis partneris visose srityse. Tikimasi, kad būtų susitarta su JK dėl kuo liberalesnės prekybos režimo, išlaikytas glaudus bendradarbiavimas užsienio politikos, saugumo ir gynybos klausimais, susitarta dėl palankių sąlygų ES ir JK piliečių tarpusavio kelionėms remiantis abipusiškumo ir nediskriminavimo principais.

Naujausiais JK vyriausybės duomenimis, šiuo metu apie 140 000 lietuvių suteiktas nuolatinio gyventojų statusas.

Daugiau informacijos apie su JK išstojimu iš ES susijusius pasikeitimus piliečiams ir verslui – <http://urm.lt/brexit>

LR URM

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Prezidento Gitano Nausėdos registruotomis Žvalgybos įstatymo pataisomis siūloma žvalgybos tarnybų vadovams panaikinti amžiaus cenzą. Dabar įstatymas numato, kad žvalgybos pareigūnai tarnauja iki sulaukia 55 metų. G. Nausėda siūlo numatyti, kad šis reikalavimas netaikomas žvalgybos institucijos direktoriui ir jo pavaduotojams. Prezidento patarėjas **Ainis Razma** sako, kad nauja tvarka padėtų išsaugoti kompetentingus patyrusius žmones tarnyboje ir sako negalintis nei patvirtinti, nei paneigti, jog ji parengta įvertinus dabartinių vadovų situaciją.

Lietuvos mokyklos rengiasi priimti iš užsienio grįžtančių šeimų vaikus, net jei po „Brexit“ parvyktų daugiau nei įprastai pastaruoju metu. Visi atvykę vaikai iš karto, be jokio papildomo žinių testavimo, priimami mokytis kartu su bendraamžiais pagal gyvenamąją vietą, kurią Lietuvoje deklaravo šeima. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija yra parengusi rekomendacijas mokykloms dėl sugrįžtančių vaikų integracijos į Lietuvos švietimo sistemą. Jose siūloma atvykusiam vaikui sudaryti individualų planą. Priimdama vaiką jo mokymosi pasiekimus mokykla gali vertinti (rengti testus ar pan.) tik dėl vienos priežasties – kad sudarytų tikslingesnę individualų ugdymo planą, nustatyti, ar bus reikalinga švietimo pagalba.

Kaune, vasario 2 d. įteiktas tolerancijos apdovanojimas – juo pagerbtas Litvakų atminties sodo įkūrėjas, visuomenininkas, kraštotyrininkas **Eugenijus Bunka**, skelbia Lietuvos radijas. Apdovanotas žurnalistas ir rašytojas E. Bunka sako tęsiantis savo tėvo Jakovo Bunkos darbus. Jo vardo labdaros ir paramos fondas rengia stovyklas vaikams, susitikimus mokyklose. Sugiharos fondas „Diplomatai už gyvybę“ valdyba Metų tolerancijos žmogų skelbia nuo 2001-ųjų. Kasmetinė Tolerancijos žmogaus nominacija skiriama asmeniui, savo veiksmais, viešu pavyzdžiu ar atviru žodžiu stojusiam prieš ksenofobijos bei antisemitizmo, kitaminčių, kitatikių bei kitataučių persekiojimą, pasisakiusiam prieš smurto, prievartos ir radikalizmo apraiškas visuomeniniame Lietuvos gyvenime.

Seimo narys Viktoras Rinkevičius siūlo 2021-uosius skelbti **kardinolo Vincento Sladkevičiaus** metais, pažymint šiemet sukankančias jo šimto metų gimimo metines. Nutarimo projekte pabrėžiami V. Sladkevičiaus darbai Lietuvai, kova už jos laisvę, primenama istorija, kaip dvasininkui po Sausio 13-osios įvykių buvo perduotas saugoti Kovo 11-osios Akto originalas. Kardinolas V. Sladkevičius yra apdovanotas Vytauto Didžiojo I laipsnio ordinu bei Santarvės premija už nuopelnus Lietuvos dvasiniam gyvenimui.

Vasario 1 d. Vilniuje surengtas Sąjūdžio prieš Astravo atominę elektrinę (AE) steigiamasis susirinkimas, į kurį susirinko pilietinės visuomenės aktyvistai bei įvairių politinių partijų nariai. Tarp organizacijos steigėjų - profesorius Vytautas Landsbergis, europarlamentaras Petras Auštrevičius, Seimo nariai Žygimantas Pavilionis ir Virgilijus Poderys, signataras Raimundas Lopata, LiJOT prezidentas Lukas Kornelijus Vaičiakas, žurnalistas Eduardas Eigirdas, Lietuvos žaliųjų partijos atstovas Mečys Laurinkus, verslininkas Vidmantas Janulevičius, buvęs užsienio reikalų ministras, diplomatas Petras Vaitiekūnas ir kiti.

Sveikatos apsaugos ministerija dėl gaisro Alytuje esančioje padangų perdirbimo gamykloje „Ekologistika“ už 399,4 tūkst. eurų patikrins šimtų žmonių sveikatą. Tyrimo metu ketinama patikrinti šimto gaisrą gesinusių ugniagesių, šimto Alytaus mieste ir rajone gyvenančių žmonių sveikatą. Šiuos duomenis planuojama sulyginti su šimto gaisro teritorijoje negyvenančių žmonių sveikatos rodmenimis.

Dėl šiltų orų šiemet neįvyks Sartų žirgų lenktynės, nes neįmanoma suformuoti varžyboms reikalingo ledo tako – toks sprendimas sausio 31 d. priimtas organizacinio komiteto „Sartai 2020“ posėdyje. Paskutiniaus dešimtmečiais dėl netinkamų oro sąlygų lenktyniaujama ne ant Sartų ežero ledo, o netoliese esančiame hipodrome. Dėl besikeičiančio klimato Sartų žirgų lenktynių ateitis darosi vis miglotesnė. Žirginio sporto mėgėjai sako, kad vienintelė išeitis – Dusetų hipodromo rekonstrukcija, po kurios būtų galima lenktyniauti ir nesant ledo.

Prie Lietuvos Vyriausybės sausio 31 d. susirinkę aktyvistai ragino Lietuvos politikus imtis priemonių, būtinų stabdyti klimato kaitą ir taršą. Mitinge dalyvavę aktyvistai taip pat pateikė savo reikalavimus Vilniaus savivaldybei. Kelios dešimtys susirinkusių protestuotojų ragino Vilniaus viešąjį transportą paversti varomu tik elektra arba atsinaujinančiais ir aplinkai draugiškais degalų rūšimi. Tai aktyvistai padaryti ragina iki 2030 m.

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga siūlo premjerui **Sauliui Skvernėliui** vesti partijos sąrašą Seimo rinkimuose, sausio 31 d. pranešė pirmininkas Ramūnas Karbauskis po partijos tarybos posėdžio.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

UKRAINA NORI, KAD JAV AKTYVIAU ĮSITRAUKTŲ Į TAIKOS PAIEŠKAS RYTŲ UKRAINOJE IR KRYME

JAV valstybės sekretorius Mike'as Pompeo (kairėje) ir Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis. *AP*

Kijeve apsilankęs JAV valstybės sekretorius Mike'as Pompeo vasario 1 d. teigė, kad JAV visada remia Ukrainą ir ši parama nebus pertraukta.

„Šiandien esu čia su aiškia žinia: JAV mato, jog Ukraina narsiai kovoja dėl laisvės, demokratijos ir gerovės. Mūsų įsipareigojimas remti šią šalį ateityje netaps silpnėsiu“, – spaudos konferencijos metu po susitikimo su Ukrainos prezidentu Volodymyru Zelenskiu žurnalistams sakė M. Pompeo.

Sąlygų nėra

M. Pompeo sausio 31 d. pareiškė, kad nebuvo jokių sąlygų, susietų su oficialiu Ukrainos prezidento Volodymyro Zelenskio vizitu Vašingtone.

„Ne. Nebuvo jokių sąlygų dėl to, apie ką kalbėjote, jog būtų kažkokių sąlygų, kad prezidentas Zelenskis galėtų atvažiuoti į Vašingtoną“, – bendroje su V. Zelenskiu spaudos konferencijoje sakė

M. Pompeo. Pasak jo, JAV ir Ukrainos prezidentų Donaldo Trampo ir V. Zelenskio susitikimui tiesiog būtina surasti atitinkamo laiko.

„Paprasčiausiai mums reikia surasti atitinkamo laiko, atitinkamų galimybių šiam susitikimui. Norime įsitikinti, kad tai įvyks tokiu metu, kai bus pademonstruota reikšminga pažanga. Mūsų šalys turi daug darbo. Mūsų komandos aptarinėja visas šias galimybes. Matome ekonominių galimybių amerikiečių kompanijoms“, – sakė valstybės sekretorius.

Jis pažymėjo, kad JAV „visuomet lauks prezidento Zelenskio Vašingtone“. „Mes įsitikinę, kad toks susitikimas įvyks“, – pridūrė M. Pompeo.

Šiuo metu JAV Senate vyksta D. Trampo apkaltos procesas, per kurį Amerikos prezidentas kaltinamas spaudęs Kijevą atlikti tyrimą, kompromituojantį jo potencialų

rinkimų varžovą, kaip svertus naudodamas Ukrainai teikiamą JAV karinę pagalbą ir galimybę surengti Baltuosiuose rūmuose susitikimą su V. Zelenskiu.

Nori aktyvesnio vaidmens

Kalbėdamas bendroje spaudos konferencijoje su Kijeve viešiniu JAV valstybės sekretoriumi M. Pompeo, V. Zelenskis sakė per derybas su juo „išreiškęs viltį, kad JAV aktyviau įsitrauks į taikų sureguliovimą Rytų Ukrainoje ir Krymo deokupaciją“.

Ukrainos prezidentas pasiūlė M. Pompeo, kad jo vadovaujamas Valstybės departamentas paskirtų atskirą atstovą šiems reikalams.

Gynybos bendradarbiavimas

Pasak diplomatijos vadovo, JAV nuo 2017 metų suteikė Ukrainai daugiau kaip milijardo dolerių vertės saugumo paramą. *ELTA, LRT*

ARMĖNIJOS PREZIDENTAS RAGINĄ IZRAELĮ PRIPAŽINTI ARMĖNŲ GENOCIDĄ

Armėnijos prezidentas Armenas Sarkisianas, atvykęs į Izraelį dalyvauti Holokaustui skirtoje tarptautinėje konferencijoje, apsilankė Knesete ir paragino parlamentarus pripažinti armėnų genocidą Osmanų imperijoje. Tai sausio 23 d. pranešė prezidentūros spaudos tarnyba.

„Pažymėjęs, jog armėnų ir žydų istorijoje nemažai tragiškų puslapių, prezidentas A. Sarkisianas pareiškė, jog abi tautos turėtų suvienyti pastangas, kad tokios tragedijos niekada nebesikartotų. Jis pabrėžė, kad gėdingo istorijos fakto (armėnų genocido) pasmerkimas neturi priklausyti nuo politinės konjunktyūros“, – sakoma pranešime.

XIX amžiaus pabaigoje - XX amžiaus pradžioje Osmanų

imperijoje reguliariai buvo persekiojami armėnai. 1915 metais buvo sunaikinta daugiau kaip 1,5 milijono šios tautos atstovų. Armėnų tautos genocido faktą pripažino daugelis pasaulio valstybių. Pirmas tai 1965 metais padarė Urugvajus. Vėliau jo pavyzdžiu pasekė Prancūzija, Italija, Nyderlandai, Belgija, Lenkija, Lietuva, Slovakija, Švedija, kitos šalys.

Armėnų genocidą taip pat pripažino Europos Parlamentas ir Pasaulio bažnyčių taryba. Iš 50-ties Amerikos valstijų 44-ios pripažino ir pasmerkė armėnų genocidą, taip pat paskelbė balandžio 24-ąją Armėnų genocido aukų diena.

Turkija neigia kaltinimus dėl armėnų genocido ir griežtai reaguoja į kritiką šiuo klausimu. *ELTA*

SOMALYJE DĖL SKĖRIŲ ANTPLŪDŽIO PASKELBTA NEPAPRASTOJI PADĖTIS

Vasario 2 d. Somalyje valstybės mastu paskelbta nepaprastoji padėtis dėl Somalio pusiasalį kamuojančių skėrių antplūdžio.

Šie vabzdžiai savo kelyje naikina maisto atsargas, ypač reikalingas šiam vienam skurdžiausių ir pažeidžiamiausių visame pasaulyje regionų.

„Dėl dykuminių skėrių antplūdžio Žemės ūkio ministerija paskelbė nepaprastąją padėtį visoje šalyje. Ši nelaimė kelia didžiulę grėsmę Somaliui dėl maisto pakankamumo“, – skelbiama ministerijos išplatintame pranešime.

Ekspertų teigimu, skėrių spiečiai padidėjo dėl ypač ekstremalių orų svyravimų. *ELTA*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

NEMOKAMŲ PIETŲ NEBŪNA!

Jau kuris laikas stebime keistą Lietuvos Prezidentūros ir Ramūno Karbauskio vadovaujamų „valstiečių-žaliųjų“ valdančiosios daugumos dvikovą dėl susiekimo ministro Jaroslavo Narkevičiaus likimo jo užimame poste. Prezidentūrai prieš porą mėnesių pranešus apie Prezidento Gitano Nausėdos nepasitikėjimą šiuo ministru (dėl saviškių įdarbinimo ministerijos įstaigose, dėl naudojimosi tarnybine padėtimi ir t. t.), valdančiajai daugumai, atrodytų, beliko formalumas – pakeisti ministrą. Kur tau! Pasipylė kaltinimai buvusiam ministru R. Masiuliui, kuris, atseit, dirbo blogai, o štai J. Narkevičius – labai gerai, o Prezidentūrai buvo mestas net kaltinimas dėl tautinės diskriminacijos (nors niekas apie ministro tautybę nekalbėjo)! O ką jau sakyti apie melą, kuriuo išsukinėtas „keliukų asfaltavimo“ reikalas...

To dar nebuvo mūsų atkurtos nepriklausomos Lietuvos istorijoje – paprastai, Seimui pareiškus nepasitikėjimą ministru ir už tai nubalsavus, ministru tenka trauktis; lygiai tas pats įvyksta ir Prezidentui pareiškus nepasitikėjimą ministru. Deja, R. Karbauskio „valstiečiams-žaliesiems“ negalioja tokios normos – šiais laikais pasidarė madinga nepaisyti taisyklių, skirtų konsoliduoti visuomenę, siekiančią teisingumo.

Paskutinis kaltinimas ministru J. Narkevičiui susijęs su, atrodytų, nerimtu dalyku – kotletu, anot premjero Sauliaus Skvernelio. Bet, pasirodo, tas kotletas nėra jau toks paprastas ir nerimtas. Reikalas tas, kad Vyriausioji tarnybinės etikos komisija nusprendė, kad, priėmęs maitinimo paslaugų apmokėjimą iš Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos ir Lietuvos automobilių kelių direkcijos (LAKD), susisiekimo ministras Jaroslavas Narkevičius pažeidė įstatymą. Paprasta kalba kalbant, ministras buvo vaišinamas nemokamais pietumis tų įstaigų, kurios gali turėti naudos iš palankių ministro sprendimų. Kaip čia neprisiiminti tų laikų, kai visokiausių verslų kontroliuojančių įstaigų inspektoriai kažkodėl mėgo „tikrinti“ maitinimo paslaugas teikiančias įmones lyg tyčia per pietų metą? Žinoma, geriausias būdas inspektorius įtikinti savo veiklos kokybe ir teisėtumu buvo nemokamai juos pamaitinti, t. y. savo sąskaita. Tai štai analogiška situacija įvyko ir su ministru J. Narkevičiumi, nežinojusiu, kad nemokamų pietų nebūna!

Tačiau Vyriausios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) pateikta išvada, kad ministras J. Narkevičius pažeidė įstatymą, R. Karbauskiui, nei jo premjerui S. Skverneliui įspūdžio nepadarė – ministro atstatydynti jie neketina. Negana to, premjeras S. Skvernelis išsidavė, kad ir jis nemato problemos „nemokamuose“ pietuose: „Iki šiol tokios praktikos nebuvo, kad pietūs, maistas, kava būtų vertinama kaip dovana“. Pasak premjero, „Ironija tame, kad tokia praktika 30 metų buvo, ji taikoma buvo ir aš tą patį galiu pasakyti, kad dabar nuvykęs į bet kurią ministeriją negaliu gerti nė puodelio kavos, nė suvalgyti sumuštinio ar torto gabaliuko, o ministrus vaišinti galiu“.

Ką gi, mentaliteto iš žmogaus neatimsi! Ypač, kai jam nežinomas senas posakis, kad „nemokamų pietų nebūna“. O kol kas liekame laukti kartu su Prezidentu, jau porą mėnesių laukiančiu, kad R. Karbauskis su S. Skverneliu susipras pakeisti susikompromitavusį ministrą J. Narkevičių.

Kęstutis Šilkūnas

JEI NE TRAMPAS, JAV UŽSIENIO POLITIKA SUKS „Į KAIRĘ“?

Jungtinių Amerikos Valstijų Demokratų partijos vadovai gali nemėgti Donaldo Trampo (Donald Trump), tačiau pasiūlyti jam alternatyvą kol kas sekasi sunkiai.

Vis labiau įsibėgėja šios politinės partijos pirminių prezidento rinkimų etapas. Pirmieji balsavimai vyks jau vasario mėnesio pradžioje, o galutinį žodį rinkėjai tars veikiausiai vėlyvą pavasarį. Tuomet ir sužinosime, kas nacionaliniuose rinkimuose lapkričio mėnesį mes pirštinę antrosios kadencijos sieksiančiam D. Trampui.

Kol kas favoritai išlieka tie patys. Išsamiai sociologinius tyrimus analizuojančių ekspertų šiandieniniu vertinimu, 41 proc. tikimybę laimėti Demokratų partijos nominaciją turi buvęs šalies viceprezidentas Joe Bidenas. Jam iš paskos žengia kitas politikos veteranas Bernie Sandersas, kurio galimybės vertinamos 25 proc. Trečia – senatorė Elizabeth Warren su 12 proc. perspektyva.

Nors visi šie politikai turi patirties ir įgūdžių, generuoti įkvepiančias idėjas jiems sekasi sunkiai. Be abejo, kampanijos metu jie daugiausiai dėmesio skiria vidaus politikos klausimams – ekonomikai ir nedarbui; sveikatos apsaugos sistamai ir lygių galimybių užtikrinimui; teisingumui ir vertybiniais klausimams. Visgi prezidento pozicija neatšiejama nuo reikšmingų sprendimų užsienio ir nacionalinio saugumo politikos srityse.

Kalbėdami apie pastaruosius aspektus, kol kas Demokratų kandidatai kartoja seniai girdėtas mantras. Bene daugiausiai stabilumo žada

nuosaikių centristinių pažiūrų J. Bidenas; ne vienerius metus praleidęs prezidento Baracko Obamos pašonėje, jis tikina, kad Jungtinės Valstijos turi būti pavyzdžiu kitoms valstybėms, bet neprimesti joms nieko jėga. Anot jo, D. Trampas sužlugdė šalies įvaizdį pasaulyje, todėl artimiausiu metu reikės atkurti šalies reputaciją. Ypatingai – stiprinant daugiašalius formatus, tokius kaip NATO.

Tai turėtų pozityviai nuiteikti mūsų regioną, kuriam šis politikas yra ne kartą viešėjęs. Visgi J. Bidenas kai kuriose siūlymuose menkai tesiskiria nuo D. Trampo: pavyzdžiui, jis žada tęsti griežtą laikyseną Kinijos atžvilgiu bei nenorėtų didelio Jungtinių Valstijų įsitraukimo sprendžiant Vidurio Rytų regiono klausimus.

J. Bidenui ant kulnų minančio B. Sanderso laikysena kiek kitokia. Demokratiniu socialistu save tituluojantis politikos veteranas norėtų, kad JAV užsienio politika žengtų „į kairę“; taigi taptų demokratiškesne sumažinant elito vaidmenį priimant sprendimus; mažiau linkusi kliautis karine jėga ir su kur kas menkesnėmis gynybos išlaidomis; labiau prioritetizuojanti tarptautines institucijas ir kovą su globaliomis problemomis, tokiomis kaip klimato kaita. Ypatingai didelės kritikos B. Sanderso retorikoje sulaukia beveik prieš du dešimtmečius padarytas sprendimas įsivelti į konfliktą Irake. Todėl, anot senatoriaus, apskritai derėtų koncentruotis į vidaus politikos dilemas.

Panašius argumentus dėsto ir E. Warren. Nors jos ir B.

Sanderso santykiai pastaruoju metu yra pašliję – teigiama, kad B. Sandersas privačiai jai yra sakęs, kad kita šalies vadove tikrai netaps moteris, – užsienio politikoje tarp jų skirčių nedaug. Pavyzdžiui, B. Warren užsienio politiką sieja su vidaus aktualijomis, teigdama, kad iki šiol sprendimai apie pasaulines problemas buvo priimami atsižvelgiant tik į Amerikos elito, korporacijų, o ne paprastų žmonių interesus. Todėl reikėtų ne tik mažinti konfliktų, kuriuose amerikiečiai dalyvauja, skaičių, bet ir siekti, kad tarptautinės bėdos būtų sprendžiamos tariantis su partneriais; pavyzdžiui, tam galėtų pasitarnauti kovos su klimato kaita susitarimai, kuriems Jungtinės Valstijos prie D. Trampo administracijos nepritaria.

Kaip jau minėta, užsienio politikos klausimai anaip tol nėra nei rinkėjų, nei pačių kandidatų prioritetas. Nors Jungtinės Valstijos yra galinčiausia planetos valstybė su daugybe tarptautinių įsipareigojimų, užsienio reikalai yra įvardijami kaip keturioliktas svarbiausias elektorato prioritetas. Tą rodo neseniai atlikta „Gallup“ apklausa, kurioje reikšmingesniais iššūkiais įvardijami sveikatos apsauga, terorizmas, ginklų politika, švietimas, ekonomika ir migracija.

Todėl neturėtume stebėtis, jog daugelis kandidatų siūlymų tarptautinėje politikoje atrodo menkai inovatyvūs; akivaizdu, kad jiems apmąstyti skiriamas laikas daug menkesnis, nei norėtų daugelis Jungtinių Valstijų partnerių.

Linas Kojala, politologas

BALTARUSIJOS PREZIDENTAS PADĖKOJO UŽ TAI, KAD „SURIZIKAVO“ ATVYKTI Į MINSKĄ

Baltarusijos prezidentas Aliaksandras Lukašenka vasario 1 d. padėkojo JAV valstybės sekretoriui Mike’ui Pompeo už jo vizitą į Minską po ilgai trukusio nepakankamo šalių tarpusavio supratimo laikotarpio.

„Labai gerai, kad jūs po nepakankamo savitarpio supratimo Baltarusijos ir JAV santykiuose laikotarpio, kurį sąlygojo nepagrįstas ankstesnės (JAV) valdžios požiūris, surizikavote atvykti į Minską ir pažiūrėti į šią šalį – kas čia per tauta, kas čia per žmonės, kas per diktatūra, kokia čia demokratija“, - sakė A. Lukašenka.

Anot Baltarusijos prezidento, jis jau seniai pažįsta M. Pompeo. „Deja, neakivaiz-

džiai. Kai jūsėjote ankstesnes (CŽV vadovo) pareigas, mes, aš to visiškai neslepiu, su amerikiečiais bendradarbiauome mūsų specialiųjų tarnybų linija“, - paaiškino A. Lukašenka. Jis patikslino turįs omenyje bendras operacijas, kuriomis buvo siekiama „užkirsti kelią branduolinių elementų platinimui Baltarusijos pasienyje“. „Mes kartu sulaikėme kelis nusikaltėlius, kurie gabenoti sieną branduolines medžiagas Vakarų kryptimi“, - pareiškė A. Lukašenka.

JAV valstybės sekretorius Mike’as Pompeo vasario 1 d., šeštadienį, atvykęs pareiškė, kad Vašingtonas yra pasirengęs palaikyti Baltarusijos suverenitetą ir nepriklausomybę. „Ketiname ir toliau dirbti,

kad Baltarusija būtų suvereni ir nepriklausoma. Aš suprantu, kad to ir norite“, - šeštadienį Minske per susitikimą su Baltarusijos prezidentu Aleksandru Lukašenka sakė M. Pompeo. Diplomatinės vadovas ragino siekti „realios pažangos“ Baltarusijos ir JAV santykiuose.

Per susitikimą tviskančiuose Nepriklausomybės rūmuose Minske M. Pompeo sakė A. Lukašenkai, kad šio susitikimo reikėjo laukti „per ilgai“ ir pridūrė, kad Vašingtonas norėtų kurti su Baltarusija glaudesnius ryšius.

„Esame tikri, kad kartu galime pasiekti realios pažangos kiekvienoje mūsų santykių dimensijoje“, - pridūrė jis.

Pasak M. Pompeo, JAV nesiekia versti Minsko rinktis tarp Vakarų ir Rusijos. *ELTA*

LIETUVOS SEIMO PIRMININKAS: „ANTROJO PASAULINIO KARO ISTORIJS PERRAŠYMAS YRA NEPRIIMTINAS”

Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis oficialaus vizito į Lenkijos Respubliką metu sausio 28 dieną susitiko su Lenkijos Respublikos Senato Maršalka Tomašu Grodcki (Tomasz Grodzki) ir Lenkijos Seimo Pirmininke Elżbieta Vitek (Elżbieta Witek).

Susitikimuose buvo aptartas Lietuvos ir Lenkijos tarpparlamentinio bendradarbiavimo tęstinumas. Lietuvos parlamento vadovas pabrėžė lūkestį intensyvuoti sėkmingai 2019 m. atsikūrusios Lietuvos

ir Lenkijos tarpparlamentinės asamblėjos veiklą. Anot jo, asamblėja yra itin reikšminga dvišalių santykių tvarumui.

Seimo Pirmininko ir Lenkijos parlamento rūmų vadovų susitikimams vykstant 75-ųjų Aušvico-Birkenau koncentracijos stovyklos išlaisvinimo metinių kontekste, Viktoras Pranckietis pabrėžė solidarumą su Lenkijos vadovų reiškiamu pasipiktinimu tuo, kaip Rusija bando perrašyti Antrojo pasaulinio karo istoriją.

„Praeitą savaitę Jeruzalėje

(pasauliniame Holokausto forume) V. Putino dar kartą priminto „išvadavimo” Vidurio Rytų Europoje po Antrojo pasaulinio karo nebuvo. Raudonosios armijos atėjimas į Vidurio ir Rytų Europos šalis laisvės atgavimo joms visiškai nereikšė, o Baltijos šalys pusei amžiaus prarado prieškariu turėtą nepriklausomybę. Bet koks kitoks istorijos interpretavimas yra nepriimtinas ir paprasčiausiai neteisingas”, – po susitikimų sakė Seimo Pirmininkas. **LRS**

Lenkijos Seimo Pirmininke Elżbieta Vitek (Elżbieta Witek) ir Lietuvos Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis.

Lietuvos Seimo kanceliarijos nuotr. (aut. Olga Posaškova)

LIETUVOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOJE PRISTATYTA STUDIJA APIE BALTARUSIJOS AE KELIAMAS HIBRIDINES GRĖSMES

„Branduolinė energetika ir dabartinė saugumo aplinka hibridinių grėsmių kontekste” seminaras. **LRV**

2020 m. sausio 10 d. Vyriausybės kanceliarija kartu su Užsienio reikalų ministerija surengė analitinės studijos „Branduolinė energetika ir dabartinė saugumo aplinka hibridinių grėsmių kontekste” pristatymą.

Ši studija – tai bendras Europos hibridinių grėsmių, NATO kibernetinės gynybos, NATO strateginės komunikacijos ir NATO energetinio saugumo kompetencijos centrų darbas.

„Ši studija įrodo, kad atominį jėgainių statybų projektai turi hibridinių grėsmių

dėmenį. Siekdama pasirengti galimiems branduoliniams incidentams, Vyriausybė atnaujino Valstybinį gyventojų apsaugos planą branduolinės ar radiologinės avarijos atveju. Institucijos įvertino Baltarusijos AE ir iš hibridinių grėsmių perspektyvos. Be to, Lietuva savo susirūpinimą dėl Baltarusijos AE projekto kėlė daugelyje tarptautinių institucijų. Esame dėkingi mums palaikančioms valstybėms už jų paramą tarptautinėse organizacijose šiuo klausimu. Siekdami tikslų, kurie gyvybiškai svar-

būs mūsų saugumui, konkurencingumui ir vystymuisi, turime tvirtai ir vieningai veikti lokaliu, regioniniu ir Europos Sąjungos mastu”, – renginio pradžioje kalbėjo Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas Deividas Matulionis.

Studija „Branduolinė energetika ir dabartinė saugumo aplinka hibridinių grėsmių kontekste” apžvelgia Baltarusijos AE įtaką energijos tiekimo saugumui, ekonomiškai, branduoliniam neplatiniui, kibernetiniam ir informaciniam saugumui.

LRV

LIETUVOS EMOCINĖS BŪSENOS POKYČIAI ĮSPŪDINGI – Į ATEITĮ ŽVELGIAME ITIN OPTIMISTIŠKAI

Pernai Lietuva jautėsi kaip niekad gerai ir su viltimi žvelgė į ateitį – tą rodo Žmogaus studijų centro jau 12 metų atliekama Lietuvos emocinės būsenos stebėseną. Tuo, kad yra Lietuvos piliečiai, didžiulį jautį net 85,3 proc. apklaustųjų. Tai aukščiausias rodiklis nuo 2008 m.

Reprezentatyvi Lietuvos gyventojų apklausa rodo, kad 2019 m. laimingais arba labai laimingais save vadino net 72,7 procento gyventojų. Tai aukščiausias vertinimas nuo 2008 m. (3 proc. geresnis nei prieš metus). Primintina, kad 2010–2011 m. šios srities rodikliai buvo nukritę iki rekordinės žemumos.

Žmogaus studijų centro vadovas dr. Gintaras Chomentauskas pažymi, kad per kelerius metus išryškėjo teigiami esminių psichologinio klimato rodiklių pokyčiai rodo, jog Lietuva išbrido iš emocinės duobės.

Teigiamą gyvenimo kokybės vertinimą iliustruoja ir ryškiai sumažėjęs ketinančiųjų emigruoti skaičius. Dirbti pagal specialybę ir gyventi į išsivysčiusią valstybę (pvz.,

Vakarų Europą, JAV ar kitą šalį) išvyktų 38,1 proc. apklaustųjų. Tai yra mažiausias rodiklis per 12 metų, o nuo 2016 m. jis sumenko net 13,7 proc.

„Apklausos rezultatai nuteikia teigiamai ir leidžia pagrįstai tikėtis, kad optimistinis šalies perspektyvų vertinimas, savo ateities siejimas su Lietuva prisidės prie pozityvaus šalies įvaizdžio formavimo. Geriausi šalies ambasadoriai yra jos gyventojai ir tai, ką jie komunikuoja apie savo šalį”, – sako Vyriausybės kanceliarijos Lietuvos įvaizdžio grupės vadovas Marius Gurskas.

Bendrą Lietuvos atmosferą atspindi vėl išaugęs optimizmas ir geresnės ateities lūkestis. Į ateitį su viltimi ir entuziazmu žvelgia net 71,1 proc. apklaustųjų.

Reprezentatyvi Lietuvos gyventojų apklausa buvo atlikta 2019 m. lapkričio 14 d. – gruodžio 6 d. Apklausa pagal Žmogaus studijų centro parengtą klausimyną atliko UAB „Baltijos tyrimai”. Tyrimo metu buvo apklausta 1 020 Lietuvos gyventojų (18 metų ir vyresnių). **LRV**

SEIMO NARIO ARVYDO ANUŠAUSKO PRANEŠIMAS:

„POLITINIŲ KALINIŲ KAPŲ SUNAIKINIMAS TURI BŪTI SUSTABDYTAS”

Seimo narys Arvydas Anušauskas kreipėsi į kultūros ministrą Mindaugą Kvietkauską ir užsienio reikalų ministrą Liną Linkevičių dėl politinių kalinių kapaviečių naikavimo Kazachstane.

„Raginu ministrus imtis iniciatyvos, kad būtų užkirstas kelias lietuvių politinių kalinių kapų sunaikinimui, – teigė Seimo narys. – 2017–2019 m. ekspedicijos Kazachstane atli-

ko lietuvių politinių kalinių ir tremtinių kapaviečių paiešką ir inventorizavimą. Dar 2017 m. įvardinta grėsmė – Rudnyko kapinių (Kazachstane) sunaikinimas, kadangi toje vietoje numatyta įrengti vario gavybos šachtas. Tačiau jokios reakcijos nebuvo. 2019 m. archeologai informuoti, kad Rudnyko gyvenvietės jau beveik nebeliko – namai griaujami. Tad lietuvių politinių kalinių kapams artėja sunaikinimas.”

A. Anušausko nuomone, palaikų perkėlimas į Lietuvą arba bent garbingas perlaidojimas kitose kapinėse yra labai svarbus. **LRS**

Studiją galite perskaityti čia: <https://www.hybridcoe.fi/publications/nuclear-energy-and-the-current-security-environment-in-the-era-of-hybrid-threats/>. **LRV**

LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTRAS R. KAROBLIS: „ĮŽENGIAME Į NAUJĄ BENDRADARBIAVIMO ETAPĄ SU MŪSŲ STRATEGINE PARTNERE LENKIJA”

„Įžengiame į naują mūsų bendradarbiavimo etapą su mūsų strategine gynybos partnere – Lenkija. Pirmą kartą įvyko dvišalė gynybos ministrų taryba, kurios formatas leis mums dar sistemiškiau ir glaudžiau bendradarbiauti gynybos srityje. Tarybos susitikimai bus reguliarūs”, – sakė krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis sausio 29 d. Vilniuje įvykus pirmajai Lietuvos ir Lenkijos gynybos ministrų tarybai ir dalyvaujant Lenkijos gynybos ministrui Mariusz Błaszczak.

R. Karoblis, pabrėždamas dvišalės gynybos ministrų tarybos svarbą, akcentavo, kad toks abiejų šalių bendradarbiavimas siunčia aiškų signalą potencialiems agresoriams apie mūsų vienybę ir pasirengimą prireikus gintis kartu. „Savo šalių ir viso regiono saugumą galėsime užtikrinti tik tuomet, jeigu jau taikos metu žinosime, kaip ginsimės nacionaliniu, dvišaliu, regioniniu ir NATO formatu. Tiek Lenkija, tiek Lietuva vienodai supranta ir aiškiai įvardija šiuo metu

didžiausias grėsmes regione”, – sakė ministras.

Dvišalėje Gynybos ministrų taryboje bus sprendžiami konkretūs praktiniai klausimai, tokie kaip regioninės oro gynybos ar karinio mobilumo klausimai, sąjungininkų pastiprinimo atvykimas per Suvalkų koridorių ir pan.

Susitikimo metu buvo priimtas sprendimas dėl Lietuvos kariuomenės mechanizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas” ir Lenkijos kariuomenės 15-osios mechanizuotosios brigados prisijungimo prie NATO tarptautinio Šiaurės Rytų divizijos štabo. Abiejų šalių kariuomenių vadai pasirašė aktą, kuriuo įtvirtintas karių siekis treniruotis ir veikti kartu, ginant Suvalkų koridorių. Tokia brigadų afiliacija su NATO Daugianacionalinė šiaurės rytų divizijos vadavieta taip pat padės kariniame ir politiniame lygmenyje siekti konkrečiau ir pajėgomis paremto NATO planavimo mūsų regionui.

„Šis dokumentas apibrėžia kelias sritis, kuriose abi

Lietuvos krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis (dešinėje) sausio 29 d. Vilniuje, Valdovų rūmuose su Lenkijos gynybos ministru Mariusz Błaszczak. *Alfredo Pliadžio nuotr. / LR KAM*

Lietuvos ir Lenkijos brigados afilijuojasi su NATO Tarptautinio Šiaurės Rytų divizijos štabu ir kartu koordinuos savo veiklą. Tai yra pratybos ir mokymai, strateginė komunikacija ir esamos situacijos suvokimas. Organiškai neįvyksta jokių pokyčių, nes mūsų brigada „Geležinis Vilkas” ir Lenkijos 15-oji brigada ir toliau lieka nacionaliniame pavaldume. Taigi, šiuo dokumentu mums atsiranda papildomi įsipareigojimai vystyti bendradarbiavimą ir keistis patirtimi. Taip gerinsime abiejų kariuomenių

kokybę ir prisidėsime prie NATO stiprinimo,” – sakė Lietuvos kariuomenės vadas gen. lt. Valdemaras Rupšys.

Taip pat Taryboje buvo sutarta siekti dar didesnio Jungtinių Amerikos Valstijų pajėgų buvimo mūsų regione, nes toks pajėgų buvimas turi strateginę reikšmę, tiek kaip atgrasymo, tiek kaip viso regiono gynybos garantas. Aptartas ir bendras šalių siekis, kad JAV pajėgos mūsų regione būtų dislokuotos ilgesnį laiką.

Lenkijos ir Lietuvos krašto apsaugos ministrai aptarė ne

tik labiausiai rūpimus klausimus ir galimybes stiprinti mūsų gynybą, bet ir pasirašė bendrą komunikatą, kuriuo įtvirtino abiejų šalių glaudesnio bendradarbiavimo sritis.

Lietuvos ir Lenkijos gynybos ministrų taryba rengiama, siekiant įgyvendinti bendrą Lietuvos ir Lenkijos Prezidentų deklaraciją dėl partnerystės saugumo srityje, kuri buvo paskelbta 2019 m. vasario 21 dieną. Deklaracijoje sutarta bendromis jėgomis siekti regiono gynybai kertinių tikslų dvišaliu, NATO ir ES pagrindu. **LR KAM**

PRADĖTAS PAMINKLO ADOLFUI RAMANAUSKUI-VANAGUI IDĖJŲ VERTINIMAS

Adolfas Ramanauskas-Vanagas. *LRV*

Lietuvos Respublikos
Ministro Pirmininko 2019

m. liepos 12 d. potvarkiu Nr. 141 sudaryta darbo grupė, kuriai pavesta koordinuoti Adolfo Ramanausko-Vanago, Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataro, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio ginkluotųjų pajėgų vado, nuo 1953 m. – aukščiausiojo Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio ir dėl nepriklausomybės kovojančios Lietuvos pareigūno, kapavietės Antakalnio kapinėse Vilniuje sutvarkymo klausimus. Vyriausybės kanclerio pirmojo pavaduotojo Deivido Matulionio vadovaujama ko-

misija koordinavo antkapinio paminklo konkurso sąlygų rengimą, buvo paskelbtas viešųjų pirkimų konkursas.

„Šiandien (sausio 30 d., – red.) paaiškėjo, kad šiame premjero inicijuotame konkurse dalyvauja net keliolika menininkų. Toks jų aktyvumas maloniai nustebino ir sujaudino, nes tai rodo, kad mūsų menininkams svarbus patriotizmas, pasididžiavimo mūsų pokario laisvės kovomis jausmas. Manau, kad kitą savaitę šie darbai bus pristatyti visuomenei. Sveikintina, kad skulptoriai pateikė ne tik grafinę medžiagą, aprašymus,

bet ir siūlomų paminklų maketus. Todėl komisija turės plačių pasirinkimo galimybių ir esu tikras, kad mums pavyks išrinkti geriausią idėją, o paminklas ir antkapis Adolfui Ramanauskui-Vanagui Antakalnio kapinėse Vilniuje bus pastatytas laiku – iki 2020 metų vasaros”, – sako D. Matulionis.

Vertinimo komisija, kurią sudaro kultūros, meno, atsakingų institucijų atstovai, įvertins pateiktus projektus ir išrinks nugalėtoją, atsižvelgdama į paminklo idėjinių ir plastinių sprendinių meninę kokybę, meninės idėjos auten-

tiškumą, išraiškos priemonių ir reikšmių tikslingumą. Taip pat bus vertinamas kontekstas – paminklo ir antkapio ansamblio dermė su Lietuvos valstybės vadovų laidojimo vietoje esančia kapavieta.

Tris prizines vietas užėmušioms konkurso laimėtojams bus skiriamos premijos: pirmosios vietos laimėtojui – 2 000, antrosios – 1 500, trečiosios – 1 000 eurų.

A. Ramanausko-Vanago palaikai 2018 metais rasti Antakalnio Našlaičių kapinėse ir tų pačių metų spalio 6 d. palaidoti Antakalnio kapinėse, valstybės vadovų panteone. **LRV**

IN MEMORIAM S. HARRIS (1896-1920)

2020-02-24 d. minėsime JAV piliečio Samuelio Harrio 100-ąsias žūties metines. 1918-1920 metais kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės savo tiesas turėjome aiškintis su bolševikais, bermontininkais ir lenkais. Kovose tarp žuvusių lietuvių buvo ir JAV piliečių.

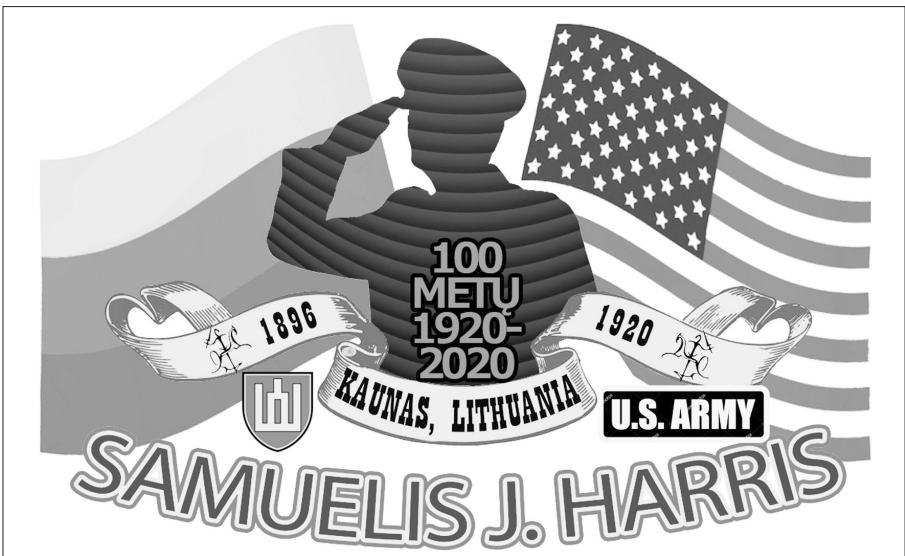
1918 m. paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, nepatyrusiai Lietuvos kariuomenei pagalbos ranką ištiesė ir JAV, buvo

suformuota amerikiečių brigada iš vietinių savanorių. S. Harris 1919 m. tarnavo Kaune, Amerikos lietuvių brigados štabe, dirbo instruktoriumi apmokant lietuvių karius.

1920 m. vasarį Kauno kareivinėse kilus bolševikų sukurstytam maištui, jis buvo paskirtas derybininku užimtame Aleksoto aerodrome. Žygdarbio esmė buvo ta, kad S.Harris su balta taikos vėliava nepabūgo leistis į derybas su sukilėliais, tačiau

po 15 paleistų šūvių žuvo. Palaidotas JAV, Vašingtono priemiestyje, Arlingtono kapinėse. Jis tapo vienu amerikiečių brigados nariu Lietuvoje, žuvusiu už Lietuvos nepriklausomybės siekius.

Tautvilas Rinkevičius

Atminimo ženklo autorius dail. Tautvilas Rinkevičius, 2020 m.

„DIRVOS” LAIKRAŠTIS PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

Sausio 26 d., sekmadienį, Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, po 11 val. ryto šv. Mišių, Palaimintojo Jurgio Matulaičio lietuvių katalikų misijos bažnyčioje aukojamų kunigo Vaido Lukoševičiaus SJ, iš Klivlando atkeliavę pirmieji šiais metais laikraščio „Dirva” numeriai maloniai nustebino čia atvykusius išeivijos lietuvius, kurių įspūdžius pateikiame skaitytojams.

Vaikų globos organizacijos „Saulutė” vadovė Indrė Tijūnėlienė.

„Puiku, kad „Dirva” susidomėjo ir šiame numeryje publikavo mano straipsnius – apie a. a. dr. Romualdą Kašubą, kuris su žmona Nijole ilgai

į JAV – tuometinis šeimininkas Vincas Pavilčius prenumeravo šį laikraštį. Aš visuomet perskaitydavau įdomiausius straipsnius. Laikui bėgant šeimininkas iškeliavo Anapilin, aš pakeičiau gyvenamąją vietą, prenumeravau kitus lietu-

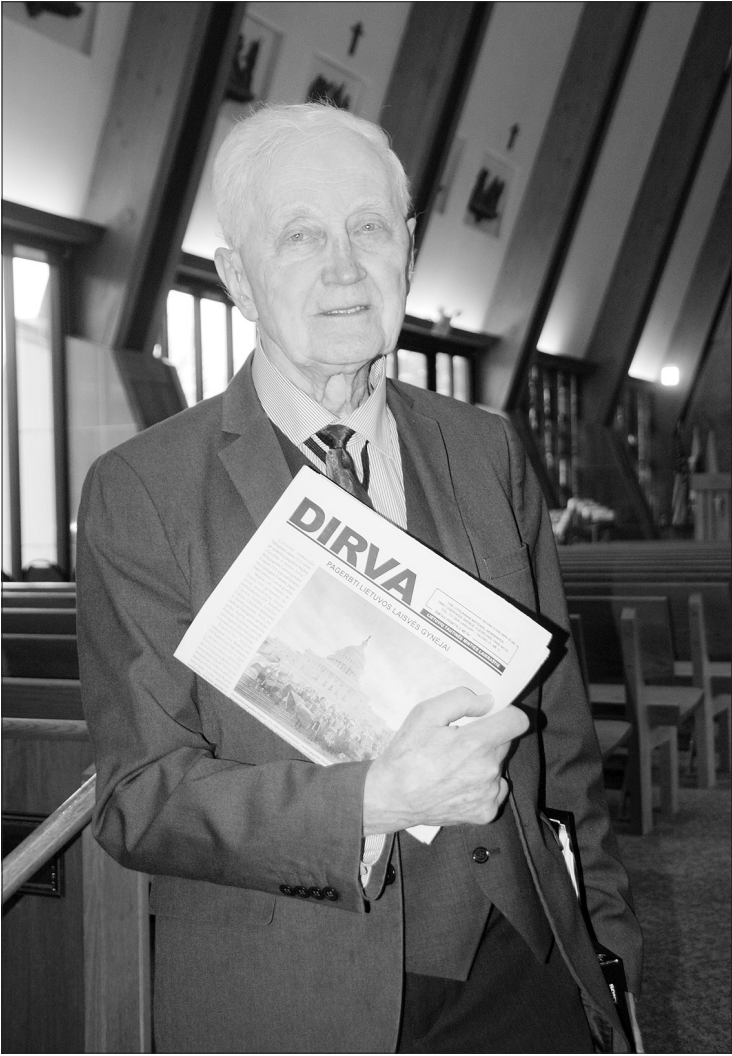

JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkė Violeta Valaitytė.

gyveno Klivlande, ir Živilės Gurauskienės spaudai parengtą mano pasakojimą apie JAV besikuriančias grupes, kurių tikslas buvo siekti, kad JAV tarptautiniu mastu pripažintų Lietuvos Nepriklausomybę *de jure*. Džiaugiuosi, kad laikraštis „Dirva” sėkmingai tebegyvuoja. Dabar, interneto laikais, nyksta popierinė spauda, o mums, lietuviams, ypač pagyvenusiems, ji labai reikalinga. Buvo malonu, kai, vos pasirodžius laikraščiui, gavau daug atsiliepimų apie savo straipsnius. Tai ir Floridoje gyvenanti dailininkė Rimgailė Zotovienė, ir informatikos mokslų daktaras, profesorius, Vytauto Didžiojo universiteto rektorius, žinomas visuomenės veikėjas Algirdas Avižienis, gyvenantis Kalifornijoje. Dėkoju laikraščio „Dirva” darbuotojams ir linkiu sėkmės išlaikyti spausdintą lietuvišką žodį”.

JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkė Violeta Valaitytė.

„Pirmoji mano pažintis su „Dirva” įvyko vos tik atvykus

LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyriaus vedėjas inžinierius Rimantas Dirvonis.

Visos nuotraukos Živilės Gurauskienės

Vaikų globos organizacijos „Saulutė” vadovė Indrė Tijūnėlienė (dešinėje) ir visuomenės veikėja Marytė Černiūtė.

viškus leidinius, ir ryšys su „Dirva” nutrūko. Dabar labai džiaugiuosi užsiprenumeravusi „Dirvą”, kur publikuojami straipsniai apie mūsų organizuojamus renginius. Įsitikinau, kad laikraštis įdomus, ir nekantriai laikiu naujo „Dirvos” numerio. Linkiu laikraščio darbuotojams kūrybinės sėkmės, sveikatos ir toliau nepaliauti džiuginti skaitytojus”.

LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyriaus vedėjas inžinierius Rimantas Dirvonis.

„Jau labai seniai esu susipažinęs su laikraščiu „Dirva”, save vadinančiu Lietuvių tautinės minties laikraščiu. Anksčiau jis buvo pagrindinis Klivlando gausios ir labai stiprios lietuvių visuomenės, ne tik politinės, bet

Kunigas Vaidas Lukoševičius SJ po šv. Mišių varto naują „Dirvos” numerį.

ir vykdančios įvairiapusę veiklą, vienetas ir organizacijų darbo ir veiklos skelbėjas ir rėmėjas. Pastaruoju metu vietiniams lietuviams pradėjus tirpti, keltis į kitas, net tolimas Amerikos padanges, akivaizdžiai matomas veiklos silpnėjimas. Tai galimai jaučia ir mato laikraščio „Dirva” darbuotojai ir rėmėjai. Tačiau užsiprenumeravus „Dirvą” ir perskaičius sausio 21 d. numerį, atsiranda viltis, kad artimoje ateityje laikraštis, tapęs įdomesniu, pažangesniu, pajėgs priimti ir kitą, įvairesnę, bet lietuvių neatsisakiusiųjų, nuomonę. Gal pajėgs tapti ne tik Klivlando, bet ir lietuvių pasaulio visuomeninės, kultūrinės, net politinės, išminties skelbėju. Tai būtų

lietuvių tautai labai naudinga. Labai svarbu, kad „Dirvoje” skaitytojai galėtų rasti svarbius, reikšmingus Lietuvos valstybės gyvenimo ir istorijos momentus, kurie užsienio lietuvius šviestų ir kviestų prie savo tautos, prie jos džiaugsmų, darbų ir rūpesčių, artintų prie savo valstybės. Visa tai jau matau ir š. m. sausio 21 d. laikraščio numeryje. Tai nėra lengvas darbas, bet, kaip išminčiai sako, tik niekus daryti yra lengva. Linkiu visiems laikraščio „Dirva” redaktoriams, darbuotojams ištvermės garbingai tęsiant šią svarbią veiklą, remiančią lietuvių tautą”.

Živilė Gurauskienė, „Dirvos” korespondentė, dirva.press@gmail.com

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

AMBASADOJE SURENGTAS
LIETUVOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO
MINISTRO SUSITIKIMAS
SU JK LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ATSTOVAIS

Sausio 22 d. Lietuvos ambasada Londone surengė Lietuvos švietimo, mokslo ir sporto ministro **Algirdo Monkevičiaus** ir ministerijos kanclerio **Tomo Daukanto** susitikimą su Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenės organizacijų ir lituanistinių mokyklų atstovais. Susitikimo metu aptartas progresas Lietuvos švietimo sektoriuje, grįžtančių gyventi į Lietuvą lietuvių vaikų integracijos į mokyklas, JK

lituanistinių mokyklų išduotų pažymėjimų, taip pat pedagogų stažo pripažinimo Lietuvoje klausimai. Buvo iškeltos ir svarbios problemos, trukdančios neformaliojo lituanistinio švietimo liuanistinių mokyklų veiklos tęstinumą ir plėtimąsi Jungtinėje Karalystėje. Susitikime dalyvavusieji bendruomenės atstovai dalinosi gerąja JK švietimo sistemos patirtimi ir siūlė ministrui įdiegti ją Lietuvoje.

Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenės organizacijų ir lituanistinių mokyklų atstovai su Lietuvos švietimo, mokslo ir sporto ministru Algirdu Monkevičiumi ir ministerijos kancleriu Tomu Daukantu. **LR URM**

Sausio 20-22 d. ministras A. Monkevičius dalyvavo Londone kasmet vykstančiame Pasaulio švietimo forumo

ir didžiausioje kasmetinėje britų švietimo ir mokymo technologijų parodoje BETT. Susitikimo ambasadoje metu

Ministras taipogi pasidalino ateities švietimo vizija, į kurią įtraukė ir savo išpūdžius iš BETT parodos. **LR URM**

LOS ANDŽELAS, CA

LOS ANDŽELO LIETUVIUI A. MARKEVIČIUI UŽ NUOPELNUS LIETUVAI
ĮTEIKTAS GARBINGAS MEDALIS

Apdovanojimas **Albinui Markevičiui** skirtas už ypatingus nuopelnus puoselėjant lietuvių užsienyje, skatinant užsienyje gyvenančių lietuvių įsitraukimą į Lietuvos gyvenimą ir kuriant gerovę Lietuvoje. Medalį įteikė laikinai generalinio konsulo funkcijas atliekanti Agnė Gurevičienė. **LR URM**

Sausio 28 dieną Los Andžele gyvenančiam lietuviui, lietuvių kultūros, kalbos, istorijos globėjui, verslininkui **Albinui Markevičiui** įteiktas garbingas apdovanojimas - Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklo „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai“ medalis. Apdovanojimas A. Markevičiui skirtas už ypatingus nuopelnus puoselėjant lietuvių užsienyje, skatinant užsienyje gyvenančių lietuvių įsitraukimą į Lietuvos gyvenimą ir kuriant gerovę Lietuvoje.

„A. Markevičius dėjo daug pastangų lietuviybės, lietuvių kultūros ir istorijos puoselėjimui ir sklaidai, rėmė Lietuvą ir lietuvius, ypač kovojančius dėl Tėvynės laisvės. Jis ir jo valdomos įmonės iki šiol prisideda prie lietuviybės puoselėjimo Los Andžele ir Jungtinėse Amerikos Valstijose, o įmonės „Roque&Mark“ patalpose 2015 gegužės - rugsėjo mėnesiais veikė naujai įsteigtas

Lietuvos Respublikos generalinis konsulatą Los Andžele“, - įteikdama medalį kalbėjo laikinai generalinio konsulo funkcijas atliekanti Agnė Gurevičienė.

Albinas Markevičius 1965 m. Santa Monikoje įsteigė nekilnojamojo turto įmonę „Roque&Mark Co.“, tapo vienu iš Kalifornijos lietuvių kredito unijos ir lietuvių tautinių namų įkūrėju, lietuvių fondų valdytoju, globojo mokyklas Lietuvoje, ypač daug dėmesio ir paramos skyrė savo pirmajai mokyklai Slavikuose.

Prieš septynerius metus iškilmingame Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjime Vašingtone už lietuviybės puoselėjimą Jungtinėse Amerikos Valstijose, svarią paramą Lietuvos mokslo institucijoms ir studentijai Albinas Markevičius apdovanotas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklu „Lietuvos diplomatijos žvaigžde“. **LR URM**

BRAZILIJA

BRAZILIJOJE ĮVYKO
TRADICINIS SAUSIO
13-OSIOS PAGARBOS
BĖGIMAS

Laisvės gynėjų dienos išvakarėse San Paule vyko tradicinis pagarbos bėgimas, skirtas žuvusiems Lietuvos laisvės gynėjams atminti.

Simboliškai paminėti 1991 m. sausio 13-osios aukų susirinko Lietuvos generalinio konsulato San Paule darbuotojai, Brazilijos lietuvių organizacijų nariai, Lituanistinės mokyklos „Vilnis“ mokytojos ir mokiniai bei būrys San Paule gyvenančių lietuvių.

„Šiandien prisiname už Lietuvos Nepriklausomybę žuvusius žmones. Pagerbiame juos savo atmintyje ir kartu tikimės, kad ateityje daugiau niekada neteks paaukoti tos pačios aukos. Mes prisiname, kodėl esame laisvi“,

San Paule, Brazilijoje po tradicinio pagarbos bėgimo, skirto žuvusiems Lietuvos laisvės gynėjams atminti. **LR URM**

– sveikindama susirinkusius kalbėjo Lietuvos generalinė konsulė San Paule Laura Tupe.

Tradicinis pagarbos bėgimas Brazilijoje organizuojamas jau penktą kartą. Čia bėgimą rengia Lietuvos generalinis konsulatą San Paule.

Simbolinio bėgimo trasos San Paulo Ibirapueros parke ilgis – 3 km. Juos dalyviai kviečiami įveikti savo pasirinktu greičiu bėgant, važiuojant riedučiais, einant ar vedantis augintinius. Virtęs bendruomeniška tradicija, pagarbos bėgimas tampa

proga susiburti, bendrauti ir dalintis idėjomis. **LR URM**

RINKIMAI Į
LF TARYBĄ

2020 m. balandžio 25 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre (14911 127 St., Lemont, IL 60439) vyks **57-asis metinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas**. Suvažiavimo metu vyks **rinkimai į LF tarybą**. Trejų metų kadencijai renkami 5 (penki) LF tarybos nariai.

LF Nominacijų komisija siūlymus dėl kandidatų priimami iki 2020 m. vasario 15 d.

Siūlymus teikti: el. pašto adresu admin@lithfund.org; pašto adresu 14911 127th Street, Lemont, IL 60439 arba tel. 630-257-1616.

Daugiau informacijos – www.lietuviufondas.org

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos (PLB) iniciatyva 2020 m. sausio 11 d. Lietuvių Fondo apimtyje įsteigtas naujas vardinis fondas – PLB ateities fondas. Šis fondas padės Pasaulio lietuvių bendruomenei vykdyti jos tikslus – remti lietuvių bendruomenės veiklą visame pasaulyje.

Norint Lietuvių Fonde įkurti vardinį fondą, reikia

PLB valdyba (iš kairės): Rimvydas Baltaduonis, Sigita Šimkuvienė, Vida Bandis, Vaidas Matulaitis, Dalia Henke, Vladas Oleinikovas, Laurynas Misevičius, Eglė Garrick, Rolandas Žalnierius, Jūratė Caspersen.

plbe.org/plb-valdyba/

įnešti mažiausiai 10,000 dol. PLB valdybai paskelbus šio fondo įkūrimui skirtą akciją,

atsirado dosnių mecenatų, norinčių prisidėti prie jo įkūrimo. Surinkus 13,000 dol. Lietuvių

Fonde ir buvo įkurtas PLB ateities fondas.

Parama PLB ateities fondo

veiklai bus skiriama iš šio fondo kasmetinių uždirbtų palūkanų, paliekant pagrindinį kapitalą neliečiamą. PLB ateities fondą administruos Lietuvių Fondas.

Visus, kam rūpi PLB ateitis ir jos veikla, maloniai kviečiame papildyti naujai įkurtą fondą įnašais. Aukoti Lietuvių Fondui (**memo / paskirtis – PLB ateities fondas**) galima:

Elektroniniu būdu LF tinklapyje: <http://www.lithuanianfoundation.org/LT/aukoti-internetu/> (atsiskaitymo sistema „PayPal“)

Banko čekių: čekį rašyti Lithuanian Foundation, Inc. ir siųsti adresu: Lithuanian Foundation, Inc., 14911 127th St., Lemont IL 60439, USA

Kilus problemoms dėl aukų pervedimo, prašoma kreiptis el. paštu: admin@lithfund.org

LF informacija

XXIII PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Argentinios lietuvių bendruomenės vardu norime informuoti, kad nuo š.m. sausio 22-26 d. Argentinoje vyko „XXIII Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo Suvažiavimas 2020 m.“ (PALJS 2020 m.).

PALJ suvažiavimas yra Pasaulio lietuvių bendruomenės (P.L.B.) projektas.

Renginį organizavo Argentinios lietuvių jauni-

mo sąjunga (ALJS) kartu su Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdyba, ilgamečiu Sielovados reikalų komisijos pirmininku ir Lietuvos vyskupų konferencijos užsienio lietuvių sielovados reikalams prelatu Edmundu Putrimu (PALJ suvažiavimo įkūrėjas ir globėjas).

Suvažiavimas buvo puiki proga pabendrauti lietuviams,

susipažinti su Argentinios LJ sąjungos veikla bei padiskutuoti apie dabartinę lietuvių jaunimo ir bendruomenės situaciją Pietų Amerikoje ir įvairius būdus, kaip išlaikyti lietuvių ir pritraukti daugiau narių į jaunimo organizacijas.

Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt!

Argentinios lietuvių bendruomenė

PIEŠINIŲ KONKURSA PASAULIO LIETUVIŲ VAIKAMS

Jungtinės Karalystės pietų pakrantės lietuvių bendruomenė drauge su Lituanistine ugdymo studija „Jūra“ kviečia visus pasaulio lietuvių vaikus dalyvauti piešinių konkurse. Konkursas skirtas Lietuvos Nepriklausomybės 30-mečiui paminėti.

Tema: Aš laisvas pasaulio lietuvis

Potemės:

· Praeitis - kelias į laisvę
· Dabartis - aš ir mano miestai

· Ateitis - lietuvis kosmose
· Mano kelias į Lietuvą.
Konkurse dalyvauti gali: 5 - 19 m. visame pasaulyje gyvenantys lietuviai.

Darbai konkuruos savo amžiaus kategorijose:

- I grupė – 5-7 metų;
- II grupė – 8-11 metų;
- III grupė – 12-15 metų;
- IV grupė – 16-19 metų.

Paroda organizuojama ke turiais etapais:

· pirmasis parodos etapas – pabaigtų piešinių aukštos kokybės fotografijų laukiama **iki vasario 10 d.**, el. paštu infostudijajura@gmail.com.

· antrasis parodos etapas – organizatorių numatyta tvarka piešinių vertinimas. Vasario 10-16 d. piešinių fotografijos bus patalpintos *Lithuanian Community of South Coast Facebook* paskyros albume,

kur už labiausiai patikusius piešinius balsuos puslapio lankytojai, paspausdami **PATINKA** mygtuką, esantį po nuotrauką. Susumavus lankytojų ir vertinimo komisijos taškus, bendru sprendimu bus atrinkti 50 nugalėtojų.

· trečiasis parodos etapas – atrinkti nugalėtojų darbai turės būti paruošti pagal **pateiktas taisykles**, įremini autorius pasirinktu rėmu, saugiai supakuoti ir atsiųsti nurodytu adresu **iki kovo 10 d.**

· ketvirtasis parodos etapas – kovo 21 d. iškilmingas meno darbų atidarymas ir pristatymas renginio „Laisvės pavasaris“ metu. Renginy bus reprezentuojamas, pristatomas spaudoje, televizijoje.

Reikalavimai:

· piešinių matmenys: A3 popieriaus formatas su įremini.

· atlikimo technika neribojama, bet turi būti patvari, pastele atlikti darbai užfiksuoti.

· darbą kuria vienas autorius, kolektyviniai darbai nepriimami.

Daugiau informacijos apie konkursą: <https://www.gintareliai.co.uk/konkursai>

Darbai laukiami **iki vasario 10 d.** el. paštu: infostudijajura@gmail.com.

LR Užsienio lietuvių departamentas

ATMINTIES AKCIJA „IŠTARK, IŠGIRSK, IŠSAUGOK“

Atminties akcija „Ištark, išgirsk, išsaugok“ Vilniuje, 2018 m.

Gedimino Markevičiaus nuotr.

2020 m. birželio 14 d. – Gedulo ir vilties dieną – projektas „Misija Sibiras“ penktus metus iš eilės įgyvendins tremtinių ir politinių kalinių vardų, pavardžių bei likimų (grįžo iš tremties / negrįžo / likimas nežinomas) skaitymų akciją, kurios metu bus siekiama įgarsinti kuo daugiau nuo sovietų represijų nukentėjusių

Lietuvos gyventojų vardų.

Prie akcijos kviečiama prisijungti kuo daugiau užsienio lietuvių bendruomenių, taip siekiant įgarsinti kuo didesnį ištremtų ar įkalintų lietuvių vardų, pavardžių bei likimų skaičių. Siekiama, jog akcija „Ištark, išgirsk, išsaugok“ peržengtų Lietuvos sienas ir imtų populiarėti ne vien Lietuvoje,

bet ir pasaulio lietuvių tarpe.

Kviečiame prisijungti prie šios akcijos ir dalinamės labdaros ir paramos fondo „Jauniems“ paruošta informacija.

Iškilus klausimams kreiptis į Aistę Eidukaitytę, aiste@jauniems.lt, +37069377292.

LR Užsienio lietuvių departamentas

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI
METAMS - \$130.00

RUSIJOJE PRISTATYTA ALGIRDUI JULIUI GREIMUI SKIRTA PARODA „PASAULIS SEMIOTIKO AKIMIS”

Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto A. J. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centro dr. Jurgita Katkuvienė skaito pranešimą. **LR KM**

Sausio 21 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Maskvoje atidaryta paroda „Pasaulis semiotiko akimis”, skirta garsiam prancūzų ir lietuvių mokslininkui, Paryžiaus semiotikos mokyklos pradininkui, mitologui, publicistui ir mąstytojui Algirdui Juliiui Greimui.

Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto A. J. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centro dr. Jurgita Katkuvienė atvyko į Maskvą pristatyti po pasaulį keliaujančią parodą bei dalyvauti Aukštosios ekonomikos mokyklos Humanitarinių mokslų fakulteto moksliniame semi-

nare.

Į parodos atidarymą ambasadoje susirinko gausus akademikų, menininkų, politikų ir diplomatų būrys, lietuvių bendruomenės nariai. Sveikindamas garbią publiką Lietuvos Respublikos laikinasis reikalų patikėtinis Vytautas Žalys pabrėžė, kad A. J. Greimas buvo pirmosios nepriklausomos Lietuvos Respublikos augintinis, vėliau tapęs ne tik Prancūzijos, bet ir viso pasaulio piliečiu, viena iš penkių ryškiausių Lietuvos kultūros figūrų tarptautiniu mastu.

Apie žymiojo mokslininko idėjų ir asmenybės per-

cepciją Rusijoje pasisakė Valstybinio akademinio humanitarinių mokslų universiteto Tarptautinio semiotikos ir kultūrų dialogo centro vadovė, A. J. Greimo mokinio ir bendraatoriaus Jacques Fontanille’o mokinė bei semiotiko darbų vertėja į rusų kalbą docentė Inna Merkulova. Įspūdžiais apie A. J. Greimo studiją „Apie dievus ir žmones”, kurios vertimą į rusų kalbą 2017 m. išleido „Baltų lankų” leidykla, pasidalino rašytoja ir vertėja Elena Pecherskaya. Parodos atidaryme dalyvavo ir šios knygos vertėja Marija Čepaitytė bei mokslinė redaktorė Maria Zavyalova.

AKORDEONININKĖ EGLĖ BARTKEVIČIŪTĖ KONCERTAVO TARPTAUTINIAME FESTIVALyje BERLYNE

Puikia akustika garsėjančioje Berlyno Jėzaus Kristaus bažnyčioje sausio 19 dieną vyko tarptautinio akordeono festivalio „Philharmonika 2020” atidarymas. Jame pasirodė šiuo metu Vienoje gyvenanti lietuvių akordeonininkė Eglė Bartkevičiūtė. Savo programoje atlikėja pristatė Domenico Scarlatti, Jacques Brel, Astor Piazzolla, Duke Ellington ir Antonio Carlos Jobim kūri-

Pristatydama parodos koncepciją ir galimus jos studijavimo maršrutus, dr. J. Katkuvienė pabrėžė, kad Lietuvos semiotikai, kultūros tyrėjai, dailininkai, žvelgdami į A. J. Greimo palikimą iš laiko perspektyvos mato, kokia svarbi ir nepakeičiama figūra jis buvo Lietuvos kultūrai, priartindamas ją prie pagrindinės XX a. europietiškosios humanitarinės minties raidos, kad jo asmenybėje ir idėjose jie atpažįsta savo pačių ieškojimus. Todėl ši paroda – tai ne tik A. J. Greimo gyvenimo ir reikšmių teorijos aiškinimas, bet ir mokinių duoklė mokytojui.

Parodą „Pasaulis semiotiko akimis” Lietuvos UNESCO komisija ir lietuviai semiotikai sukūrė 100-osioms A. J. Greimo gimimo metinėms. Ją kuravo kultūros viceministrė Gintautė Žemaitytė. **LR KM**

nus. Renginyje taip pat grojo Yuri Shishkin, Ryan Corbett, Nikita Gestrich, Segey Osokin ir Gorka Hermosa su grupe „Malandro Club”. Šiuos atlikėjus Berlyno klausytojai dar kartą galės išgirsti šių metų gegužės 16 dieną Berlyno filharmonijoje.

„Tai jau šeštą kartą organizuojamas renginys, pastarasis buvo ištis išskirtinis, nes vienoje scenoje grojo šiuo metu vieni garsiausių muzikantų klasikinio akordeono pasaulyje. Man buvo didžiulė garbė groti festivalio atidaryme ir dalintis muzika toje pačioje erdvėje, kur savo programas įrašinėjo legendiniai atlikėjai Luciano Pavarotti, Sviatoslavas Richteris, Mstislavas Rostropovičius ir Herberas Von Karajanas”, – įspūdžiais po koncerto dalijosi jaunosios kartos akordeonininkė E. Bartkevičiūtė.

Ji muzikinę programą pristato garsiausiuose akordeono muzikos konkursuose. Atlikėja grojo „Schleswig Holstein” festivalyje, Paryžiaus Luvro muziejaus koncertų salėje. 2018 metais mergina laimėjo vieną sudėtingiausių ir prestižiškiausių akordeono muzikos konkursų PIF CASTELFIDARDO. E. Bartkevičiūtė taip pat bendradarbiauja su Lietuvos kolektyvais.

LR KM

VASARIO 16–OJI PAŠTO ŽENKLUOSE

*Artėjant Vasario 16–ajai, Lietuvos valstybės Atkūrimo dienai, filatelistas, sfragistas bei kartografas inžinierius **Rimantas A. Kunčas–Žemaitaitis** „Dirvos” skaitytojams pristato pirmuosius Lietuvos pašto leistus ženklus, reprezentavusius Atkurtą Lietuvą (dalį istorinės Lietuvos) kaip visavertę pasaulio valstybę.*

Pirmasis 10 skatikų piniginės vertės Lietuvos pašto ženklas.

Pirmasis 10 skatikų piniginės vertės Lietuvos pašto ženklas su Lietuvos valstybiniu herbu Vyčiu, kuris Lietuvos pašto buvo išleistas praėjus 124 metams po carinės Maskvos okupacijos ir pasaulyje įtvirtino 1918 m. paskelbto Vasario 16-osios Akto, siekiant atkurti Lietuvos valstybingumą, reikš-

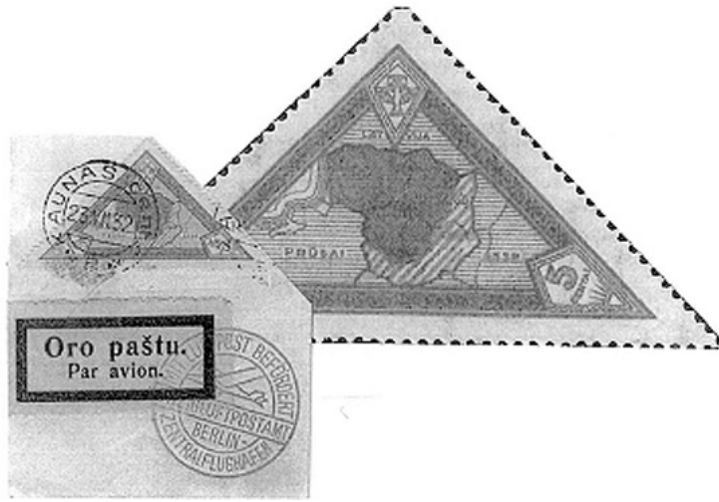
Herman Printing Co spaustu vėje. Ženkla sukūrė bendradarbiaujantys dailininkai – Kazys Šimonis ir Tadas Daugirdas. Šie ženklai pakeitė prieš tai (1918 m. gruodžio 27 d.) išleistus Lietuvos paštą reprezentavusius ženklus, dėl savo spalvos vadintus *baltukais*. Šiuos ženklus sukūrė Juozas

Strazdas, vėliau, darant pataisymus, jie buvo kartojami iki jau minėtų trijų ženklų serijos išleidimo. Beje, prieš *baltukus* Lietuvos paštas leido perspausdintus carinės Maskvos pašto ženklus. Tuos pačius ženklus naudojo komunistinė Maskva bei nepriklausomybės siekiančios tautos, pvz., ukrainiečiai.

Kitas su Vasario 16–ąja susijęs Lietuvos pašto 1932 m. liepos 23 d. išleistas 5 centų piniginės vertės (analogiškas buvo ir 10 centų) ženklas priklausė skirtingos piniginės vertės aštuonių ženklų serijai, pavadintai „Lietuvos vai-

Lietuvos paštas leido perspausdintus carinės Maskvos pašto ženklus.

Lietuvos pašto 1932 m. liepos 23 d. išleistas 5 centų piniginės vertės ženklas iš „Lietuvos vaiko” pašto ženklų serijos, skirtos paremti našlaičiams.

ko” pašto ženklų serija, kuri buvo žinoma kaip pirmoji oro pašto ženklų laida ir buvo skirta remti našlaičius ir stokojančius vaikus. Šių pašto ženklų autorius – Antanas Žmuidzinavičius–Žemaitis. Ant jo pirmą kartą pašto ženklų istorijoje vaizduojamas Lietuvos žemėlapis, kuriame rodoma 1920 m. liepos 12 d. Taikos tarp Lietuvos ir komunistinės Maskvos sutartimi nustatyta tarpvalstybinė siena su Lietuva. Juoda spalva užbrūkšniuota dalis žymi Lenkijai sulaužius Suvalkų

taikos sutartį su Lietuva (sudaryta 1920 10 07) po trijų parų (1920 10 09) karo veiksmais užimtą Lietuvos teritorijos dalį su sostine Vilniumi. Šis savotiškas pleištas, padėjęs susikurti komunistinėms Lietuvai ir Baltarusijai, užkirto kelią suvienyti istorinę Lietuvą. Tai vienas nedaugelio atvejų filatelistikos istorijoje, kuomet taip kategoriškai apie istorinius įvykius prabyla valstybinio pašto ženklas.

Živilė Gurauskienė, „Dirvos” korespondentė, dirva.press@gmail.com

UŽGAVĖNĖS – VIENA ARCHAJIŠKIAUSIŲ MŪSŲ ŠVENČIŲ

Artėjant vienai seniausių ritualine prasme mūsų švenčių – Užgavėnėms, prasminga prisiminti, kaip jas švėsdavo mūsų protėviai, nes, kaip žinoma, apsirėdymas idant nepažintų yra bene vienas seniausių ritualų, kuris egzistuoja nuo pat žmonijos kultūros atsiradimo. Tai suvokiama kaip mirusių protėvių patekimas į gyvųjų ritualinę erdvę.

Užgavėnės Lietuvoje švenčiamos vieną dieną prieš Pelenų dieną, po kurios krikščioniškasis pasaulis įžengia į naują liturginį laikotarpį – Gavėnią, kuria prasideda šv. Velykų laukimas, nuo ko ir kildinamas Užgavėnių pavadinimas, nors pati šventė niekada nebuvo įtraukta į oficialią bažnytinę liturgiją. Pagrindiniai šventės akcentai – persirengėliai, Lašininio ir Kanapinio kova, Morės (Magdės, Kotrės, Pasileidėlės Kotrės, Visų žydų motinos, Motinėlės, ir pan.) deginimas, taip neva išvarant susikaupusį blogį, kartu – ir įkyrėjusią žiemą.

Dailėtyrininkė, menotyros mokslų daktarė Jolanta Zabulytė.

J. Zabulytės archyvo nuotr.

Kaip buvo švenčiamos Užgavėnės, „Dirvos“ skaitytojams primena dailėtyrininkė, menotyros mokslų daktarė Jolanta Zabulytė – per 20 metų tyrinėjanti kryždirbystę, VDA KF dėstanti etininę kultūrą.

„Užgavėnės – žiemos išvaymo šventė, kuriai ruošiamasi iš anksto gaminant kaukes, kuriomis prisidengus ir atitinkamai apsirėdžius (tam tinka ir išvirkšti kailiniai, vyrams – moteriški ar moterims – vyriški drabužiai, ir pan.), jaunuomenė nuo ankstyvo ryto pradėdavo vaikščiojimus po kaimą, linksmiai klegėdami, juokaudami lankydamo kiekvieną sodybą. Daugelio tyrinėtojų

nuomone, seniausios, daugeliui tautų būdingos, yra gyvūnų kaukės – Užgavėnių metu persirengiama arkliu, ožiu, gerve, rečiau – jaučiu, meška. Kiekvienas jų buvo ne šiaip persirengėlis, bet turėjo ir simbolinę gamtos žadintojo, vaisingumo įprasminojo reikšmę (pvz., gervė siejama su žemės ir dangaus, vyro ir moters vedybomis). Vėliau atsirado „svetimųjų“ – čigonų, vengrų, žydų bei mitinių būtybių – velnių – kaukės, neretai persirengėlių gretas papildydavo ir jaunavedžių pora, kai vyras tapdavo jaunąja, o mergina – jaunuoju (gamtos – žemės ir dangaus – vestuvių simbolika), vaikščiodavo ir gydytojas. Kipšiukas krėsdavo nepiktas išdaigas, senų laikų kaime kaip pirkliai buvę žinomi žydai ir vengrai, kurie stengėsi parduoti kokius nors niekučius, čigonės – ką nors linksmo priburti... Nuo linksmųjų persirengėlių eitynių neatskiriama ant rato su spragilu rankoje besisukanti moteriška „baidyklė“ – Morė Žemaitijoje, Gavėnas Aukštaitijoje, ir pan. Praėję visą kaimą persirengėliai, kartu su šventėje dalyvaujančia bendruomene, už kaimo sudegindavo arba upėje paskandindavo tą

žmogiško pavidalo žiemos personifikaciją. Ją vežęs ratas iškilmingai buvo nešamas į kaimą, nes tai – ne vien ratas, o Saulės, iš tamsos išvaduoto šviesulio, simbolis.

Tačiau Morės ar Gavėno deginimu šventė nesibaigia – tai ir pavasario bei žiemos, siauresne prasme – gavėnios ir mėsėdžio, personifikacijų – Kanapinio ir Lašininio – kova, važinėjimas rogėmis ar tik jojant arkliais aplink laukus, kad linai aukšti būtų ir javai gerai derėtų, ritinėjimas žeme (šiais judesiais stengiantis jai suteikti gyvybės jėgų prisikelti), liejimas vandeniu (geram derliui reikalingos drėgmės simbolika). Žemaitijoje jaunimas ir sūpynėmis suposi – kuo aukščiau išsisupsi, tuo ilgesni linai ir vešlesni javai derės. Šventėje daug triukšmo, juoko, šėlionių, nes judesys, garsas padeda žemei atgyti, sustiprina ne tik jos, bet ir žmogaus gyvybines galias.

Užgavėnių metu daug ir riebiai valgoma, nes tikima, jog ateinantys metai tuomet bus sotūs. Buvo valgoma nuo 9 iki 12 kartų, valgis itin įvairus – virti lašiniai arba mėsa valgoma tam, kad būtų stori lašiniai ir netrūktų mėsos, taip pat grybai, dešros, taukuose virtos miltinės apvalios bandelės, ir pan.

Užgavėnių valgiai bei vakarai tiko ir burtams. Antai visuose regionuose per šventę nesuvalgyti lašiniai buvo naudojami gyvuliams apsaugoti ar derliui pagerinti. Pavyzdžiui, Dzūkijoje tais lašinais patepdavo ariamų jaučių jungo pečius, kad nenutrintų (o nutrintus – kad pagydytų), visų valgių likučius supildavo vienon vieton ir duodavo gyvuliams susirgus. Užgavėnių vakarą, kaip ir per Kūčias, merginos dažnai burdavosi dėl vedybų –

antai tris kartus apėjus aplink trobą klausydavosi, iš kurios pusės šunys loja manant, kad iš ten ir būsimas jaunikis atvažiuos arba skaičiuodavo tvorų statinių, atneštų malkų glėbių pagalius – jei skaičius porinis, tais metais ištėkės... Daug linksmybių ir šėlionių, juoko ir valgymo būta per Užgavėnes, nemažai jo išliko iki šiandien, nors daugelio apeiginių judesių prasmės jau nebežinome”.

Papildant dailėtyrininkės Jolantos Zabulytės mintis belieka pridurti, kad iš tradicinių Užgavėnių valgių vertėtų prisiminti šaltieną ir šiupinį. Šaltiena – tradicinis Užgavėnių valgis. Ją virdavo iš kiaulės ausų, kojų, galvos, paliktų nuo kalėdinių

siai buvo rengiami Klaipėdos krašte. „Blynai per Užgavėnes Klaipėdos krašte traktuoti dvejopai, – rašo autorė, – vieni juos laikė nelietuvišku, todėl nederamu per šią šventę patiekalu. Liberaliau nusiteikę šventės organizatoriai bandė derinti abu patiekalus ir klaidėdžius kvietė į blynų ir šiupinio vakarus. Tuo piktinosi lietuviškų papročių Mažojoje Lietuvoje žinovai. Neigiamo požiūrio į blynų propagavimą laikėsi ir autoriai, žinoję ir minėję, kad blynus Užgavėnėms kepa ir kitos tautos. Net ir platesni aprašymai spaudoje apie anglų Užgavėnes, kuriose būtiniausiai ir ypatingu būdu kepamas ir valgomas didžiulis blynas, požiūrio į šio papročio rusišką kilmę nekeitė”.

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Užgavėnėse, Rumšiškėse, 2014 m.

grybauskaitel.lrp.lt/

skerstuvų. Vyrai prie jos Užgavėnėms raugindavo miežinio alaus. Šiupinys, remiantis rašytiniais šaltiniais, – pats seniausias Užgavėnių valgis. Mažojoje Lietuvoje šiupinį – žirnius, virtus su kiaulės galva, kojomis ar uodega – valgė dar praėjusio šimtmečio paskutiniajame ketvirtyje. Pirmoje mūsų amžiaus pusėje šiupinys buvo pats svarbiausias Užgavėnių patiekalas. Kartais Užgavėnėms būdavo patiekama kiunkė – mėsos ir bulvių troškinys, kaip šiupinio pakaitalas. Vėliau šiupinį pamažu pakeitė blynai, už kuriuos turėtų būti dėkingi tradicinei žydų virtuvei – bulviniai (ar kitų daržovių – morkų, burokų) blynai, jidiš kalba vadinami latkėmis, ar Toros ritinėlius simbolizuojantys susukti lietiniai blyneliai, leidžia matyti susipynusias šalia gyvenusių tautų ir kultūrų gijas.

Lina Petrošienė, Klaipėdos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Baltistikos centro direktorė, vyresnioji mokslo darbuotoja, Baltų kalbotyros ir etnologijos katedros docentė straipsnyje „Užgavėnių šventės atgarsiai lietuviškoje XX a. pirmosios pusės periodikoje: kaip šventė miestiečiai?“ pastebi, jog tarpukariu šiupinio vakarai švenčiant Užgavėnes dažniau-

Beje, mūsiškes Užgavėnes, kaip vieną seniausių kalendorinių švenčių, dažnai bendrų visai Europai, primena ir viena linksmiausių žydų švenčių – Purim (Purimas), kurios metu švenčiamas žydų išgelbėjimas nuo mirties Babilone. Ši šventė atsirado diasporoje, ir neretai vadinama žydiškuoju Užgavėnių variantu, nors prasminiu požiūriu neturi nieko bendra. Tai – karnavalinė šventė, kurios metu vaišinamasi džiovintais vaisiais, aguonomis, trikampiais sausainėliais, įdarytais džiovintomis slyvomis arba aguonomis, vadinamais nužudytojo Hamano ausimis, geriami stiprūs alkoholiniai gėrimai, o persirengėliai, skirtingai nei per Užgavėnes, puošiasi karnavalinėmis kaukėmis, atspindinčiomis dvaro aplinką (pav., vaizduojančiomis karalienę Esterą). Pagrindinis šventės atributas – tarškyne (vilkelis). Šių švenčių tradicijų persipinimas kartkartėmis regimas tose lietuvių bendruomenėse JAV, kurios narius jungia litvaikiškos šaknys, ir liudija apie tautų tarpusavio sugyvenimo grožį per kelis šimtus metų susipynus tradicijoms ir kultūrinėms patirtims.

Živilė Gurauskienė, „Dirvos“ korespondentė, dirva.press@gmail.com

Užgavėnių persirengėliai. XX a. vidurys, Kalvių kaimas, Kruonio seniūnija.

KŠM.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Kovo 29 d., sekmadienį, po 11:00 val. r. šv. Mišių Šv. Kazimiero salėje (18022 Neff Rd., Cleveland, OH 44119) vyks tradicinė skautijos mugė.

„Dirvos“ inf.

Balandžio 18 d., šeštadienį, nuo 6:30 val. vak. iki 12:00 val. vakaro Šv. Kazimiero parapijos auditorijoje vyks Mariaus Narbutaičio skulptūrų paroda.

Rengia vyr. skaučių „Židinys“

MUZIEJAUS DP KOLEKCIJOJE – VIS NAUJI EKSPONATAI

Senas, nuo laiko ir nešiojimo nusitrynęs odinis portfelis ir kelioninė dėžė, atstojanti didelį lagaminą – šie daiktai, padovanoti Nijolės Mekytės Kašubienės, neseniai papildė Balzeko lietuvių kultūros muziejuje esančią turtingą „Displaced Persons“ (DP) kolekciją. Šioje kolekcijoje yra surinkta per 700 įvairių eksponatų – dokumentų, nuotraukų, taip pat įvairių buities daiktų, liudijančių sunkų mūsų tautos istorijos etapą – dešimčių tūkstančių tautiečių pasitraukimą iš Lietuvos Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, kai prie Lietuvos artinosi sovietai, kėsindamiesi ją užgrobti. Tuo metu dalis tautos – inteligentija, ūkininkai, verslininkai – su šeimomis, palikę savo namus, iškeliavo iš tėvynės, nes baiminosi būti ištremti į Sibirą.

Odinis vyriškas portfelis priklausė ponios Nijolės tėveliui Edvardui Mekui, kuris buvo akių ligų gydytojas. Į šį portfelį buvo sudėti visi svarbiausi šeimos dokumentai, todėl visos kelionės metu jis buvo atidžiai saugomas. Iš Lietuvos Nijolė, kuriai tuo metu buvo aštuoneri, kartu su tėčiu ir mama arklių traukiamu vežimu atvyko į Lenkiją, iš ten – traukiniu į Vokietiją, iš kurios 1949 metais laivu atplaukė į Ameriką. Kartu su Mekio šeima į JAV atkeliavo ir tėvelio odinis portfelis su šeimos dokumentais. Tuo pačiu keliu Amerikoje atsirado ir N. Mekytės Kašubienės dėdei Jonui Krikščiukaičiui priklausiusi kelioninė skrynja, išmūšta anglišku audiniu. Jo dukra Silvija Kriščiukaitytė, šiuo metu gyvenanti Bostone, neseniai N. Kašubienės paprašė, kad ši perduotų tėvelių kelionę iš Lietuvos menančią dėžę Balzeko lietuvių kultūros muziejui. „Negaliu jos išmesti, neleidžia sąžinė“, – prisipažino S. Kriščiukaitytė.

Portfelis ir kelioninė dėžė – jau nebe pirmosios N. Mekytės Kašubienės dovanos muziejui. Kai jame buvo rengiama paroda „No Home To Go To“ („Prardę

namus“), ponia Nijolė kai kurias šeimos relikvijas, menančias kelionę iš Lietuvos, padovanojo, o kai kurias paskolino. Ji parodos leidiniui, iliustruotam tautos pasitraukimą ir gyvenimą DP stovyklose liudijančiomis fotografijomis, parašė lyrišką impresiją „Ilga Didžiojo Lagamino kelionė“. Tai neilgas pasakojimas apie tai, ką patyrė Didysis Lagaminas, kartu su Mekio šeima keliaudamas iš Lietuvos į Ameriką.

N. Mekytė Kašubienė sakė, supratusi, jog atėjo laikas su tvarkyti savo šeimos archyvą, relikvijas. „Neseniai mirė mano vyras (inžinierius dr. Romualdas Kašuba). Mūsų dukros gyvena savus gyvenimus, eina savo keliu. Kai kurios iš giminės relikvijų – pačios brangiausios – lieka mūsų šeimoje. Tačiau dalį jų norime padovanoti muziejui“, – sakė moteris.

Gydytojo Edvardo Mekio portfelis. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus nuotr.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus direktorė Rita Janz pasidžiaugė, kad prieš kelerius metus parengta ir įvairiose JAV valstijose eksponuota paroda „No Home To Go To“ nuolat yra papildoma naujais eksponatais, su kuriais kartu „atkeliauja“ ir tų daiktų šeiminių istorijos. Visi nauji eksponatai aprašomi ir kataloguojami – jie bus saugomi ateities kartoms. Ši paroda yra rodyta ir Lietuvoje. Šių metų birželio – liepos mėnesį keliaujanti parodos „No Home To Go To“ versija bus eksponuojama Kėdainiuose esančiame Janinos Monkutės-Marks muziejuje.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus inf.

BUS PARODA KLIVLANDE

Vasario 16-sios proga Klivlando bendruomenės valdyba surengs parodą, kuri pristatyta iš Lietuvos. Tai projekto „Angelų sodai“ vadovo Valdo Kančiausko mokinių darbai. Šiek tiek supažindiname su šio projekto tikslais ir darbais. Parodoje pristatys savo darbus spec. mokyklų jaunieji dailininkai iš Kelmės, Vilniaus. Visi darbų autoriai yra su negalia. Tačiau jų noras, pastangos, meilė kūrybai pasiekę aukščiausią kūrybinį įvertinimą.

Projekto tikslas

Siekiami skatinti neįgalių žmonių integraciją į visuomenę ir atverti jiems vartus į pasaulį bei padėti save realizuoti. Tačiau pagrindinis tikslas – parodyti visuomenei, kad šie vaikai gali labai daug, neatsižvelgiant į jų negalią, jie – gali būti svarbūs įdomūs ir reikalingi. Meninėmis veiklomis siekiama plačiau supažindinti mokinius, turinčius didelę ir labai didelę protinę ir fizinę negalią su vektoriniu grafiniu piešimu ir fotografijų apdirbimo galimybėmis naudojant vektorinės tapybos techniką. Kūrybos proceso metu mokiniai supranta, kad piešimas kompiuteriu – procesas, kurio metu kantriai ieškoma tos vienintelės nuotaikos, spalvos, o nutapyta akimirka, verta amžinybės: su mintimi, nuotaika, būseną, idėją, tuo vieninteliu žaismingu spalvų deriniu. (Suvokia, kad piešimas kompiuteriu gali tapti ištis išpūdingu ir stebinti visuomenę.) Veiklų metu ypatingų poreikių mokiniai lavina savo gebėjimą mąstyti vizualiai, matyti sąsajas tarp reiškinių, jausti atstumą, spalvas ir formą, suvokti savo jausmus ir emocijas.

Į vektorinės tapybos kūrybos procesą įtraukus vaikus iš bendrojo lavinimo mokyklų, profesionalius dailininkus, siekiama, kad kūrybinio bendradarbiavimo metu pažintų vieni kitus, keistų savo ir visuomenės požiūrį į negalią, išsivaduotų nuo prietarų ir neteisingų nuostatų bei priimtų vieni kitus tokius, kokie jie yra, neatstumiant, ištiesiant pagalbos ir draugiškumo ranką.

Informacinių technologijų taikymas, vektorinės tapybos technika tapyti kūrinių unikalūs. Teko ieškoti analogų Europoje. Nebuvo surasta, kad šita meno rūšis būtų naudojama ypatingų vaikų, o ypatingų vaikų piešinių perkėlimas ant didelio formato vėliavinės drobės, aitvaro – unikalus paveikslų demonstravimo būdas visame pasaulyje, apskritai neturintis analogų.

Šio projekto išskirtinumą parodo žmonių reakcijos parodose, LR Prezidentės Dalios Grybauskaitės dėmesys (įteiktas vaikų su negalia vektorinės tapybos darbas LR Prezidentei), žiniasklaidos parama ir viešinimas, verslo atstovų, visuomenininkų dėmesys, suteiktas leidimas iš Vadovybės apsaugos departamento pakelti piešinį į dangų per Popiežiaus vizitą Kaune ir Vilniuje matant daugiau kaip 100 000 žmonių iš visos Lietuvos ir užsienio. Pastaraisiais metais buvo surengta net 12 parodų. Taip pat kūrybiniai darbai puikuoji Bernardinų bažnyčioje, Vilniuje, Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadoje, Vilniuje, Kauno „Žalgirio“ arenoje, nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje, Vilniuje, Medininkų pilyje, Santaros klinikose, Vilniuje, Kauno klinikų, Vaikų ligų klinikose ir t. t. 2020–2021 metais jau ruošama vektorinių darbų keliaujanti paroda Izraelyje, Suomijoje, Danijoje, Norvegijoje. Renkamos lėšos išskirtiniam projektui „Laimės aitvaras- prestižinė Laimės dovana“, (Laimės aitvaro, kuris jau perskrido visą Lietuvą, kilo Latvijoje, Jungtinėje Karalystėje ir per Popiežiaus vizitą Lietuvoje) gabaliukas unikalioje, profesionalių dailininkų sukurtoje, dėžutėje, bus įteikiamas už ypatingus nuopelnus Lietuvoje ir užsienyje – diplomatams, užsienio šalių Prezidentams, meno atstovams, nusipelnusiems Lietuvai visuomenės veikėjams, mecenatams, kaip laimę ir sėkmę atnešanti ypatinga, ypatingų vaikų kurta, dovana. Birželio mėn. Nidoje derinamas išskirtinis reginys, neturintis analogų pasaulyje, skirtas Tarptautinei Vaikų gynimo dienai – „Laimės angelai danguje“. Akcijos Nidoje metu bus keliami į dangų vaikų nutapyti vektorinės tapybos kūrinių, perkelti ant specialaus vėliavinio audinio. Iki vasaros planuojama surinkti lėšas, kad būtų galima atspausdinti ir pakelti į dangų 10-12 vėliavų – Laimės aitvarų. Į pasaulio paveldą įtraukto, unikalaus grožio Lietuvos miestelio

„DIRVAI“ AUKOJO:

D.Januta, Oakland, CA.....	2000
D.Jurgutis, W.Bloomfield, MI	1000
A.Sutkus, Beverly Shores, IN.....	100
S.Obelenis, Novelty, OH.....	50
D.Cipkus, Willoughby, OH.....	40
K.Biliunas, Eastlake, OH	30
M.Matusz, Delran, NJ	30
J.Talandis, Santa Monica, CA.....	30
V.Gelgotas, Willoughby, OH	20
S.Petravcius, Rancho Palos, CA	20
K.Civinskas, Brecksville, OH.....	15
P.Kampe, Newbury, OH	10
L.Karnitis, Columbus, OH	10
T.Zickus, Phoenix, AZ	10
R.Melinis, Toms River, NJ.....	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

danguje plevėsuos ypatingų vaikų tapyti vektoriniai piešiniai – 70 ir daugiau kvadratinų metrų dydžio. Pasitelkiant visą Lietuvos ir užsienio žiniasklaidą bus garsinama mūsų šalis visame pasaulyje. Daugelis parodų lankytojų stebisi, kaip įmanoma išgauti tokius, realiai prilygstančius, vektorinės tapybos kūrinius, kurie, tikimės, nustebins begalę žmonių visame pasaulyje, atneš vaikams džiaugsmą, leis pasijausti svarbiems ir reikalingiems, padės pakeisti ypatingų vaikų gyvenimus.

Džiaugiamės, kad turime galimybę šią parodą pristatyti ir mūsų bendruomenei. Paroda veiks Lietuvių namų viršutinėje salėje. Parodos atidarymas- vasario 8 d., šeštadienį 12:00 val.

Klivlando LB valdybos narė Nomeda Vucianienė

Laimės Aitvaras „Gėlės iš angelų sodų“. Idėjos autorius ir projekto vadovas - Valdas Kančiauskas. youtube.com stop kadras

OLIMPINIŲ KELIALAPIŲ SIEKS
10 LIETUVOS BOKSININKŲ
IR BOKSININKIŲ

Lietuvos bokso federacija patvirtino nacionalinės rinktinės sudėtį, kuri sieks kelialapių į šių metų Tokijo olimpinės žaidynes. Moterų ir vyrų rinktinėms atstovaus po 5 boksines ir boksinius, skelbiama pranešime spaudai.

Pasirengimą atrankos turnyrams treniruočių stovyklose jau pradėjo Edgaras Skurdelis (svorio kategorija iki 57 kg), Vytautas Balsys (iki 75 kg), Paulius Zujevas (iki 81 kg), Tadas Tamašauskas (iki 91 kg) ir Algirdas Baniulis (virš 91 kg).

„Kaune jau vyko dvi treniruočių stovyklos, pirmoji buvo skirta fiziniam pasirengimui. Antroje stovykloje, kuri surengta kartu su Ukrainos komanda, daugiausia dėmesio skirta technikai ir taktikai. Vasario 2-8 d. dalyvausime tarptautiniame turnyre Vengrijoje. Prestižiniame „Istvan Bocskai“ turnyre bus gera galimybė pajauti varžybų ritmą bei išbandyti jėgas su pajėgiais varžovais. Vėliau rengsime stovyklą Baltarusijoje. O prieš atrankos turnyrą Londone, vyksime į Angliją ir treniruosisimės Šefildo olimpinėje bazėje, kartu su Anglijos ir kitų pajėgiausių

Europos šalių boksinkiniais“, – apie pasirengimą pasakojo Lietuvos vyrų rinktinės treneris Vidas Bružas.

Pirmasis atrankos turnyras, kuriame kovos Europos boksinkinai, vyks kovo 14-24 d. Londone. Pasaulinis atrankos turnyras Paryžiuje vyks gegužės 11-25 d.

Vis dar lieka nežinomybė, ar dėl olimpinio kelialapio kovos Rio de Žaneiro olimpinėse žaidynėse 9 vietą užėmęs Europos čempionas Eimantas Stanionis. Jam kliūčių gali sudaryti sutartis su profesionalų bokso agentūra. Jeigu profesionalų ringe pergales skinančiam E. Stanioniui bus suteiktas leidimas, jis dalyvaus pasauliniame atrankos turnyre Paryžiuje.

Pasirengimą olimpinių žaidynių atrankai pradėjo ir Lietuvos moterų bokso rinktinė. Dėl olimpinių kelialapių kovos Rugilė Altaravičiūtė (svorio kategorija iki 51 kg), Ana Starovaitova (iki 60 kg), Austėja Aučiūtė (iki 69 kg) bei Gabrielė Stonkutė ir Iveta Lešinskytė (abi iki 75 kg).

Europos jaunimo čempionė G. Stonkutė praėjusią savaitę debiutavo suaugusiųjų tarptau-

Boksinkinė Iveta Lesinskytė.

Lietuvos bokso federacijos nuotr.

tinėse varžybose Bulgarijoje. Artimiausiu metu Lietuvos boksinkinės vyks į treniruočių stovyklas Lenkijoje ir Ukrainoje.

„Praėjusiais metais I. Lešinskytė pasaulio čempionate bei Europos žaidynėse užėmė penktąsias vietas. Ji įrodė, kad yra vos per žingsnį nuo prizinių vietų. Kitos merginos taip pat yra pajėgios kovoti dėl olimpinių kelialapių. Todėl tikimės, kad Tokijo žaidynės taps istorinėmis ir jose pirmą kartą dalyvaus Lietuvos boksinkinė“, – teigia Lietuvos moterų

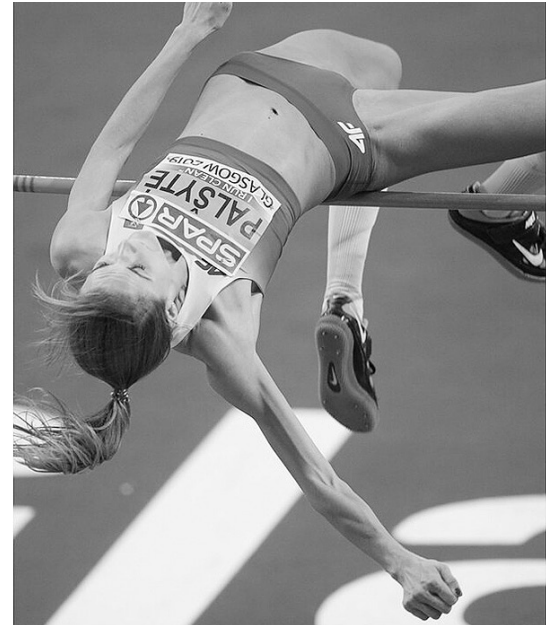
bokso rinktinės treneris Darius Katkevičius.

Lietuvos boksinkinai yra

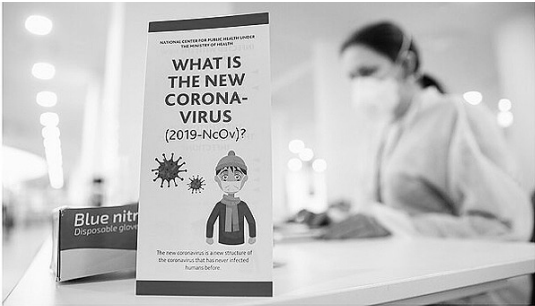
dalyvavę visose vasaros olimpinėse žaidynėse po nepriklausomybės atkūrimo.

LRT

KORONAVIRUSO SMŪGIS SPORTUI

Lengvaatletės ir koronavirusas. A. Pladžio, A. Umraso nuotr.

LRT

Kovo 13–15 dienomis Nandzinge turėjęs vykti pasaulio uždary patalpų lengvosios atletikos čempionatas dėl siaučiančio koronaviruso yra atšaukiamas, pranešė pasaulio lengvosios atletikos federacija (IAAF).

Skelbiama, kad čempionatas nukeliamas į 2021 metų kovą. Įdomu, kad 2021 metais yra numatytas stadioninis pasaulio čempionatas, tiesa, jis vyks rugpjūčio mėnesį Judžine, JAV.

Nandzinge startuoti galėjo normatyvus iškovojo trys Lietuvos lengvaatletės – trišuolininkė Diana Zagainova, bėgikė Agnė Šerkšnienė ir šuo-

lininkė į aukštį Airinė Palšytė.

Tiesa, visos trys sportininkės LRT.lt žiniomis dar nežinojo, ar tikrai važiuos į čempionatą Šanchajuje. Dabar jų dvejonėms atėjo galas, mat čempionato tiesiog nebus.

Dar prieš paskelbiant apie čempionato nukėlimą spaudoje pasirodė informacija, kad D. Britanijos atletikos federacija svarstė nevažiuoti į čempionatą. Apie atsisakymą startuoti jau buvo pranešę ir olandai.

IAAF pranešė, kad gavo daug siūlymų čempionatą surengti kitur, tačiau nusprendė tokios galimybės atsisakyti. Anot pranešimo, tikimasi, kad kitais

metais varžybas galės surengti tas pats Nandzingas.

Tiesa, kitų metų kovą Torūnėje (Lenkijoje) yra numatytas Europos uždary patalpų čempionatas).

Balandžio 17–19 dienomis Šanchajuje numatytas „Formulės-1“ pasaulio čempionato etapas kol kas nėra atšaukiamas, tačiau BBC praneša, kad FIA „stebi situaciją ir ją vertina“.

LRT

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

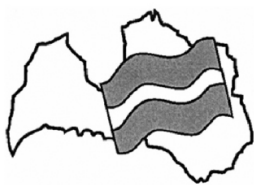
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland
Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM

Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

1 YR - 2.50%
2 YR - 2.75%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org